HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

PERŞEMBE 26 II. KANUN 1939 ☆ YIL: 22 * SAYI: 7560

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL* Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46*Telefon: 21413(Yazı)-24370(İdare)

Pazar Günü Yapılacak Maç

G. Saray-F. Bahçe

Ezelî Rakip Klüpten Hangisi Galip Gelecek

Bugün altıncı sayfamızda okuyunuz

VAKIT
Şarkı Müsabaka
KUPONU
No - 15 26-1-939

Celâl Bayar Kabinesi dün istifa etti
Refik Saydam Yeni Kabineyi Kurdu

Muhlis Erkmen ve Faik Öztrak yeni kabineye girdiler

Başvekil Saydam yarın beyannamesini okuyup itimat reyi istiyecek

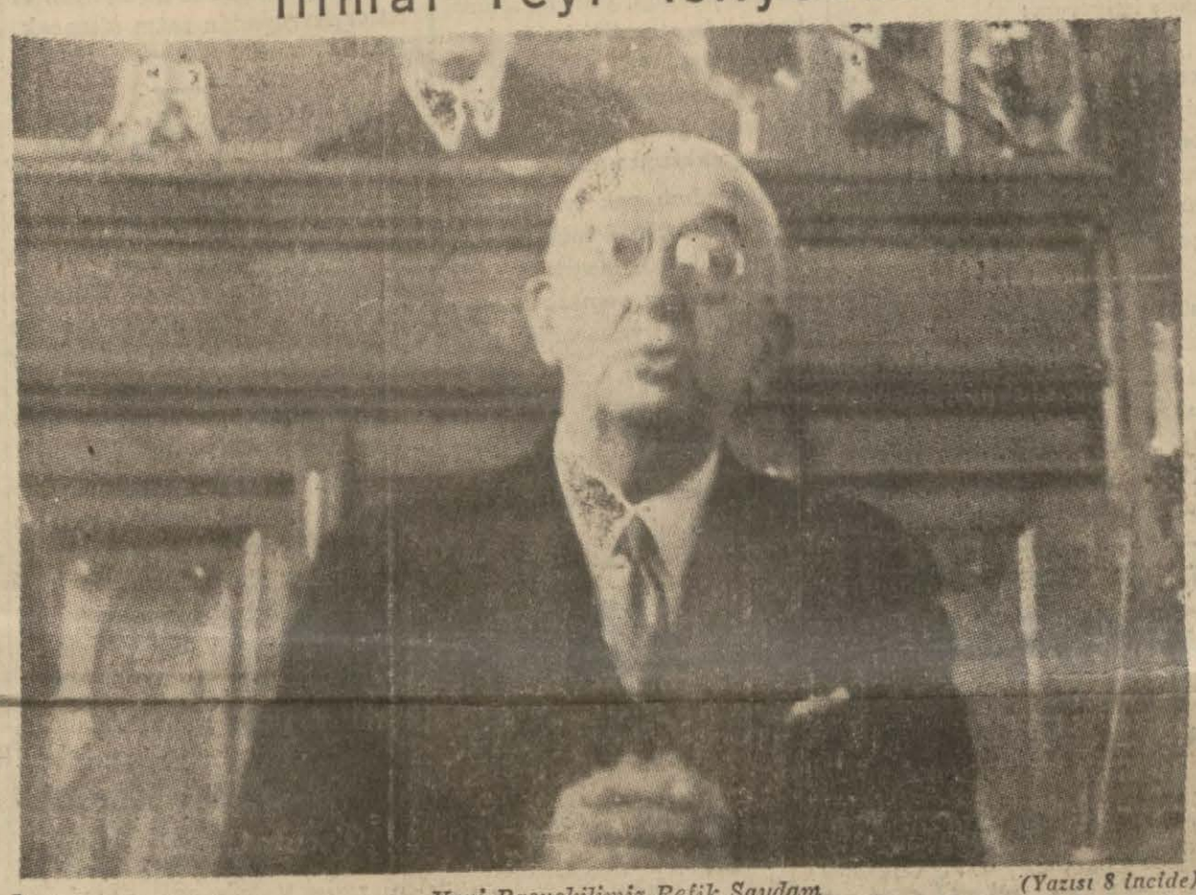

Yeni Başvekilimiz Refik Saydam *(Yazısı 8 incide)*

Başmakale

Akdenizde Fransız - İtalyan ihtilâfı

Yazan: Asım Us

Baltık denizindeki Aland adaları son zamanlarda beynelmilel münasebetler bakımından dikkate değer bir anlaşma zemini olmuştur. Malûmdur ki bu adalarda sakin olan ahali İsveçlidir. Bundan dolayı 1709 senesine kadar adaların idaresi de İsveç hükûmetine ait bulunuyordu. Bundan sonra adalar Rusyaya geçti. Finlandiya Rusyadan ayrıldıktan sonra da tevarüs yolu ile idaresi bu memlekete intikal etti.

Bununla beraber Aland adalarının idaresi Rusya veya Finlandiyada, yahut İsveçte bulunması mühimdir. Şu itibarla ki bu adalar bir taraftan Petresburga giden Neva nehrinin ağzına, diğer taraftan Stokholm

Aland adaları da Kırım muharebesinden sonra askerlikten tecrit edilerek bitaraf bir hale konulmuştu. Ayni vaziyet 1921 senesinde büyük devletlerin garantisi altında muhafaza edildi. Fakat beynelmilel hâdiselerin Avrupada bu defa husule getirdiği yeni manzaralar karşısında İsveç ile Finlandiya bu adaların hukukî vaziyetini yeniden tetkik ederek yeni bir karar vermişlerdir: Ahalisi esasen İsveçli olması dolayısiyle İsveç hükûmeti tarafından istenilen bu adaların bir kısmının silâhlanmasına Finlandiya tarafından rıza gösterilmiştir. Şimdi bu karardan sonra Aland adalarında İsveç ırkından olan yerli ahalinin bir kısmı silâhlanacaklar ve adanın müdafaası işini eline alacaklardır.

Bazı Fransız gazeteleri bu kararı kaydettikten sonra Finlandiya ile İsveç arasında çetin münakaşalara sebep olan bir meselenin yüksek anlaşma zarureti ile bu şekilde hal ve tesviye edilmiş olmasının Akdeniz devletleri için bir ders ve bir imtisal nümunesi olabileceğine işaret ediyorlar. Fakat Finlandiya ve İsveç memleketlerinin verdikleri anlaşma dersinin Akdenizdeki hangi ihtilâflı mesele üzerinde tatbik edilebileceğini açıkça göstermekten çekiniyorlar.

Acaba Fransız gazeteleri bu işaretleri ile ahalisi İtalyan olduğu halde idaresi Fransanın elinde bulunan Korsika adasına yeni bir idare şekli verilerek iki memleket arasında bir anlaşma formülü bulunabileceğini mi anlatmak istiyorlar?

Yoksa bir Fransız müstemlekesi şeklinde idare edilmekte olan Tunusta Fransızdan ziyade İtalyan tebaasının çokluğunu düşünerek buradaki İtalyanlara bazı imtiyazlar vermek ve bu suretle bir anlaşma imkânı bulmak çaresini mi arayorlar?

Her halde öyle görülüyor ki, ne Fransız Başvekili Daladyenin Korsika ile Tunusa yaptığı seyahat esnasındaki tezahürat, ne de İngiliz Başvekili Çemberlayn'in Romada Musoliniye tavsiye ettiği itidal İtalyanları Tunus, Korsika ve Cibuti davasından vazgeçirmiş görünmeyor. İspanya meselesi General Frankonun kat'î zaferiyle halledildiği gün şimdilik kül altında bulunan ateşin yeniden alevleneceği anlaşılıyor.

İtalyadan Fransaya ihtar!

Fransız kıtaları İspanyada hareket geçerse

Ceneve ve Spezyada tahşid edilmiş olan 30000 italyan askereri derhal İspanyaya sevkolunacak

Almanyadan İtalyaya malzeme nakledildiği haber veriliyor

(Yazısı 6 ncı sayfada)

Sabık Başvekil Celâl Bayarın Reisicumhura arizası

Ankara, 25 (A.A.) — Sabık Başvekil İzmir Mebusu Celâl Bayar, Reisicumhur İsmet İnönü'ne aşağıdaki arizayı takdim etmiştir:

TÜRKİYE REİSİCUMHURUNUN

YÜKSEK HUZURLARINA

Türkiye B. Millet Meclisi intihabının yenilenmesine Parti Divanınca karar verilmiştir. Partimizin intihaba yeni ve taze bir kuvvetle çıkmasını maksada ve esasa daha uygun ve faydalı mülâhaza ettim. Bu imkânı zatı devletlerine vermiş olmak için başvekâletten istifamı arz ve takdim ediyorum.

Yüksek teveccühlerinin devamını sonsuz hürmet ve tazimlerimle istirham ederim.

İZMİR MEBUSU
C. BAYAR

Reisicumhur İsmet İnönü, şu cevapla mukabelede bulunmuşlardır:

CELÂL BAYAR - İzmir Mebusu -

B. M. Meclisi intihabının yenilenmesi ihtimali üzerine vukubulan istifanız kabul olunmuştur.

İktidar mevkiinde geçen hizmet zamanımızı takdir ile yadederek size ve arkadaşlarımıza halis teşekkürlerimi ifade etmek isterim. Siyasî tarihimizin çetin bir devresini yüksek meziyetlerinizle iyi idare etmenizi, milletimiz daima teşekkür ve takdir duygulariyle hatırlayacaktır.

Hükûmetin teşkiline İstanbul Mebusu Doktor Refik Saydam memur edilmiştir.

REİSİCUMHUR
İSMET İNÖNÜ

Parti Genel Sekreterliği Dahiliye Vekâletinden ayrıldı

Genel Sekreterliğe Erzurum Mebusu Dr. Ahmet Fikri tayin edildi

(Yazısı 3 üncüde)

Parti Meclis Gurubu Umumî Heyeti dünkü içtimaında

Meclis seçiminin yenilenmesine karar verildi

İntihap hazırlıkları için vilâyetlere emir verildi

Ankara, 25 (A.A.) — C. H. P. Büyük Millet Meclisi grupu umumî heyeti bugün 25 . 1 . 939 Büyük Millet Meclisinin umumî içtimaını müteakip saat 17 de Trabzon saylavı reis vekili Hasan Sakanın reisliğinde toplandı.

Yeni Başvekil Dr. Refik Saydam söz alarak kürsüye geldi ve yeni teşekkül eden hükûmetin teşkilâtı esasiye kanunu hükmüne göre cuma günü toplanacak Büyük illet Meclisi umumî heyeti içtimaında beyannamesini okuyup itimat reyi istiyeceğini bildirdikten sonra bu sabah saat 11 de Reisicumhur İnönünün riyaseti altında toplanmış olan fırka divanının Büyük Millet Meclisi seçimini yenilemek hususuna karar verdiğini, bu karar umumî heyetçe de tasvip edildiği takdirde cuma günü toplanacak Büyük Millet Meclisi umumî heyeti içtimaında muamelesinin ikmal olunaacğını izah etti.

Divan kararı grup umumî heyetinin tasvibine arzolunarak ittifakla seçimin yenilenmesine karar verildi.

Müzakere edilecek başka madde olmadığından celseye nihayet verildi. *(Devamı 8 ncide)*

Yeni Dahiliye Vekili Faik Öztrak

Yeni Ziraat Vekili Muhlis Erkmen

Impeks Şirketi nasıl kurulmuş?

Kemal ve Şakir kardeşlerin yazıhaneleri ve evlerinde araştırmalar yapıldı

İmpeks şirketinin Beyoğlundaki merkezi

(Yazısı 8 ncide)

İspanya hükûmeti Barselonu terketti

Fransa ile İspanya arasında telgraf muhaberatı kesildi

Paris, 26 (A.A.) — İspanya hududundan gelen bir habere göre hükûmetçi İspanya ile telgraf muhabereleri ve telefon görüşmeleri kesilmiştir.

Perpignan, 25 (A.A.) — Huduttan gelen malûmata göre, İspanya hükûmeti Barselondan ayrılarak merkezini Çerone vilâyeti dahiline naklelmiştir. Barselonda, şehri terketmeyen hariciye bakanlığını reisliğinde her bakanlıktan bir mümessil kalmıştır.

(Devamı 8 incide)

işaretler:

Kötü adam

Devrine göre, şartına nazaran kötü adam vardır. Bir devir için kötü olan, diğer başka bir devir için iyi olabilir, fakat devirlere ve şartlara göre iyi kötü listesi yapmaya ne lüzum vardır? Her devrin, her şartın kötü damgasını altına vurduğu, fakat alnındaki damgayı görmemek suretiyle kendisini bahtiyar sayan insanlar mevcuttur. Bunların en mühimmi, en korkuncu, en bayağısı kısa bir tabirle oportünist'dir.

Oportünist sadece menfaatini bir sandalın dümeni gibi kullanır. İşine yarayan sahile yanaşır. Yanaştığı iskelede söylenen şarkıyı tekrarlar.

Hayat korkusu adını verdiği bir hal ona mütemadiyen inanmadıklarını tasdik, inanmadıkları şeyler üzerinde nutuklar söylemek cesaretini verir.

İnanmadığı şeyleri hayat korkusu ile tasdik ettiğini söyleyen bu mahlûk hakikatte hiç bir korku ile karşı karşıya kalmamıştır. Kanaati bir tarla gibi sürmek, bir paranın faizi gibi işletmek istemiştir.

Fakat, kendini mazur göstermek; kılıç altında bir başka dini kabul etmiş gibi tavır almak onun cetlerinden kalma huyudur.

Geçer akçe kanaate uymak onun için mücadele yapmak, sonra o şartlar değişince, yahut değiştiğini sandığı zaman kendi kendinin düşmanı olarak ortaya çıkmak, ve bir kahraman roliyle yani yeni bir oportünizm kalesini fethetmek beşeriyetin tanımadığı bir psikoloji değildir. Tâ ilk günündenberi bu tip mevcuttur.

Değişen şartlara intibakı soytarılık, hokkabazlık, kalleşlik haline koyan insanların en çok mazhar oldukları devirler, inkılâp devirleridir. Bu devirlerde açık düşman, mürteci, bütün hüviyeti, ve bütün taktiki ile karşınızdadır.

Fakat inkılâpçı diye safınıza aldığınız, alacakaranlıkta kuvvetalerini terkedip giden ve icabında sırttan durmasını bilen oportünist en tehlikeli düşmandır.

Bugünlerde oportünizm ağzını açtı, tüy değiştiriyor. Dil değiştiriyor. Renk değiştiriyor.

Ona bu defa aldanıyorsun demiyelim, tâ ki mel'un bir tezellül'e gene saflarımıza giremesin!

Ve kendisini bir kere olsun kahraman ve kuvvetli sanıp karşımıza çıksın!

SADRİ ERTEM

6000 tonluk bir şilep

Sisten Kunduzdere Civarında Karaya Oturdu

Karadenizden limanımıza gelmekte olan 6000 tonluk Yugoslav bandıralı Süperta şilebi sis yüzünden Karaburuna yakın Kunduz deresi civarında karaya oturmuştur. Vapur kayalara düştüğünden yara da almıştır. Gemi Kurtarma şirketi aldığı malûmat üzerine hâdise yerine bir tahlisiye gemisi göndermiştir. Yapılacak muayeneden sonra kurtarma işine başlanacaktır.

Diğer taraftan geçenki büyük fırtınada Ereğlide karaya oturmuş olan Samsun vapuru dün tahlisiye gemileri tarafından yüzdürülmüştür. Şimdi yalnız Kaplan ve Galata vapurlarının kurtarılması kalmıştır. Bunların vaziyetleri tehlikeli olduğundan bu işin uzun süreceği anlaşılmaktadır.

ŞEHİR İÇİNDE

Denizbak Umum Müdürü

B. Yusuf Ziya Ankarada Vazifesine Başladı

Denizbank Umum müdürlüğüne vekâleten tayin edilen İktısat Vekâleti mürakabe heyeti reisi Yusuf Ziya dün Ankarada resmen vazifesine başlamıştır.

Yeni umum müdür mektebi mülkiyeden ve hukuktan mezundur. İlk vazifesini Ziraat Nezaretinde görmüştür. Bir müddet sonra Şûrayi Devlet muavinliği yapan Yusuf Ziya Mütarekede şehremaneti mektupçuluğunu ifaetmiş ve sonra Anadoluya geçerek Millî Mücadeleye iştirak suretiyle millî hükûmetin ticaret umum müdürlüğü vazifesini deruhte etmiştir.

Bundan başka İtibarî Millî Bankası Adana şubesini kuran ve müdürlüğünü yapan Yusuf Ziya Ankarada tesis edilen İtibarı Millî bankası umum müdürlüğünde, Sanayi ve Maadin bankası umum müdür muavinliğinde ve şeker, petrol, benzin inhisarları müdürlüğünde de bulunmuş, nihayet Şirketi Hayriye umum müdürlüğü vazifesini bir müddet ifa ettikten sonra son vazifesi olan İktısat Vekâletinin devlet sermayesiyle çalışan müesseseler üzerindeki mürakabe heyeti reisliğine tayin edilmiştir.

Denizbank umum müdürlüğünden istifa eden Yusuf Ziya Öniş dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiş ve bankaya uğramadan doğru evine gitmiştir.

"Aşiyan„

Belediyece İstimlâk Edilip Müze Olacak

Şair Tevfik Fikretin Bebekteki "Aşiyan„ nın belediyece istimlâkine karar verilmiştir.

Burası alındıktan sonra Aşiyan Halk Müzesi halinde muhafaza olunacaktır.

Tevfik Fikret merhumun çalışma odası ve bir kısım eşyaları olduğu gibi muhafaza edilmektedir.

Üç millî cemiyete yardım için, müsait bir fırsatla karşılaşıyoruz: Kurbanlarımızı, kurban derilerini Türk Hava Kurumuna verelim.

Şikâyetler ve temenniler:

Barem Kanunu Yapılırken

Çok çocuklu ailelerin vaziyeti

İmzası bizde saklı bulunan bir okuyucumuzdan şu şayanı dikkat mektubu aldık:

Ücretli memurlar için hazırlanmakta olan maaş bareminin arifesi sayılan şu günlerde gazete havadisinin bu mevzua temas eden kısımlarını, biz ücretli memurlar, büyük bir dikkat ve alâka ile takip ediyoruz. Bu saikle bazan birkaç gazeteyi gözden geçiriyoruz. Fakat ne yalan söyliyeyim, birçok defalar, gazetecilerin, bir mevzuun neticeleri hakkındaki fikirlerinin biribirinden aykırı bulunduğunu da görmekten hali kalamamaktayız.

Bu noktaya kısaca işaretten sonra başka bir meseleye geçmek istiyorum:

Bu gibi memurların tefilerine esas olacak tahsil, kıdem, kabiliyet meseleleri tezekkür ve tesbit edilirken, en mühim bir noktanın, hayatî bir noktanın unutulduğuna kaniim: (Çok çocuklu memur meselesi)...

Öüle ya, meselâ, orta veya küçük tahsil görmüş üç memur farzedelim: Her üçü de, aynı tarihte daireye girmiş ve aynı müddet zarfında terfi etmiş olduklarını kabul edelim. İlk terfi devresinde birinin evli ve üç çocuğu, diğerinin bir çocuğu bulunmasına rağmen, ötekinin bekâr bulunduğuna nazaran, aynı ücreti alan bu memurların yaşayış imkânlarının bir olmasına ihtimal verilebilir mi?

Bekâr, bir memurun iaşesile mükellef kimsesi bulunmadığına göre, aldığı 70 liranın tamamının kendisine kaldığı görülür.

(Lütuf yüzünden kahra uğramak) tabiri bedbinanesini hatırlatan bu misal, yani, cemiyeti beşeriyeye, daha doğrusu devlete nüfus yetiştiren bir memurun bu hizmetinden dolayı kendisine az mikdarda yaşama imkânı kalmış olmasına rağmen, henüz bu vazifeyi ifaya başlamadığı, yani bu içtimaî borcu eda etmediği halde, kendisine, yani evli olmıyana bol bol yaşama imkânları bahşediliyormuş gibi, bir telâkkiye insanı sevketmez mi?

Maksadımı pek iyi anlatamıyorum, fakat demek istiyorum ki, ücretli memurların da barem kanunu yapılırken memurların terfi ve tasnifine taallûk eden tahsil, kıdem, kabiliyet esasları, tesbit edilirken, bir de, çok çocuk ve nüfuslu memurlara ait olmak üzere kanuna bir madde eklenmesi muvafık değil midir?

Şehir Meclisi Şubatın altısında toplanıyor

O gün neler görüşülecek?

Şehir Meclisi araya Bayram ve hafta tatili girmesi yüzünden şubatın altıncı pazartesi günü saat ondörtte toplanacaktır. Ruzname hazırlanmış, âzâlara gönderilmiştir.

Ruzname aynen şöyledir:

1 — Eski Kadıköy su şirketinden Belediyenin alacağı olan 238 altın liranın terkini kaydı hakkında teklif.

2 — Beyoğlunda Taksim nahiyesi hududu içindeki Çöplük Çeşme sokağının Denker olarak tevsimi hakkında teklif.

3 — Köprü tamirat amelesinin dahilî iş talimatnamesi hakkında Daimî Encümen kararı.

4 — Fatih tahsil şubesince 340 senesinden 931 senesine kadar tahakkuk ettirilip tahsil edilemiyen 205 lira 70 kuruşun terkini hakkında Daimî Encümen kararı.

5 — Üsküdar İskele Meydanının tevsiine ait imar plânının tasdiki hakkında teklif.

6 — Beşiktaşta Abbas Ağa mezarlığının park haline ifrağı hakkında teklif.

7 — İstimlâk hakemleri intihabının tecdidi hakkında teklif.

8 — Şehrin ana caddelerindeki boş arsaların caddelere mümas cephelerinin duvarla çevrilmesi hakkında Belediye zabıtası talimatnamesine madde ilâvesine dair Daimî encümen kararı.

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre hava yurdun doğu ve cenup doğusunda kapalı ve mevzii yağışlı, diğer bölgelerde kapalı ve yer yer yağışlı geçmiş, rüzgârlar Trakyada şimali, diğer bölgelerde cenubî istikametten orta kuvvette, Karadeniz ve Marmara denizinde şimalden, Ege denizinde garbî istikametten fırtına şeklinde esmiştir.

Dün İstanbulda hava kapalı geçmiş, rüzgâr şimalden saniyede 4 - 6 metre hızla esmiştir.

Saat 14 de hava tazyiki 748 milimetre idi. Sühunet en yüksek 12.8 ve en düşük 6,9 santigrat kaydedilmiştir.

Karadenizde hafif bir fırtına başlamıştır. Rüzgâr şimalden esmektedir. Rasat merkezi, dün akşam deniz ticaret direktörlüğüne 24 saat içinde şidetli bir fırtına çıkmak ihtimali olduğunu bildirmiştir. Deniz ticaret direktörlüğü, bütün deniz vesaiti kaptanlarını vaziyetten haberdar etmiştir. Seferde olan vapurlara da telsizle malûmat verilmiştir.

15 Yıl Evvel Bugün

Ankaranın havagaziyle tenviri için Nafıa Vekâletine müracaatta bulunan grup, şehrin elektrik imtiyazını da istemiştir.

Nafıa Vekâleti grup murahhaslariyle müzakereye başlamıştır.

Bugün Doğanlar!

26 Kânunusani günü ve gecesi doğanlar:

Bugün doğanlar Utarit ve Zühre nüfuzu altındadır. Diğer birinden para çekmesini ve menfaat temin etmesini çok iyi bilirler. Çeneleri kuvvetli ve çok kurnazdırlar. Külâh giydirmekte usta olmakla beraber çok geç muvaffak olurlar.

TAKVİM	Perşem.		Cuma	
Vakitler	Vasatî 26, II. Kâ. 5 Zilhicce	Ezanî 79 Kasım	Vasatî 27, II. Kâ. 6 Zilhicce	Ezanî 81 Kasım
Güneş	7 16	2 00	7 15	1 57
Öğle	12 27	7 11	12 27	7 09
İkindi	15 02	9 46	15 01	9 45
Akşam	17 18	12 00	17 1	12 00
Yatsı	18 53	3	18 51	35
İmsak	5 35	12 19	5 34	12 16

Fizik ve kimya lâboratuvarlari için

Alınan Aletlerin Bir Kısmı Okullara Dağıtıldı

Lise ve orta okulların fizik ve kimya lâboratuvarlarına lâzım olan âletleri seçmek ve ecnebi memleketlerden satın almak üzere Maarif Vekâletince Almanyaya bir heyet gönderilmişti. Heyet âletelri seçmiş, seçilen âletler Maarif Vekâleti tarafından satın almarak muhtelif liselere taksim edilmiştir.

Maarif Vekâleti son yaptırdığı teftişler neticesinde bazı liselerin ve bir çok orta okulların henüz fizik ve kimya derslerini yapacak lâboratuvar tesisatına sahip olmadıklarını görmüştür. Vekâlet bu vaziyeti kısa bir zamanda tesbit ederek orta okulların lâboratuvarlarında bulunacak âletleri tesbit edecek, icap ettiği takdirde bu noksan âletler Avrupadan satın alınacaktır.

Valinin dünkü tetkikleri

Vali ve Belediye reisi Doktor Lûtfi Kırdar dün sabah Düşkünler evine giderek uzun müddet meşgul olmuş, müessesenin ıslahı etrafında tetkikler yapmıştır.

Öğleden sonra Valiyi şehrimizde bulunan Evkaf müdürü umumisi Fahri Kiperle İstanbul Evkaf müdürü ziyaret etmiş, Evkafla Belediye arasındaki ihtilâflı meseleler tetkik olunmuştur.

Evkafla Belediye arasındaki anlaşmazlık mebuslardan mürekkep bir heyet tarafından tetkik ve hal... ği meselelerden sonra hâdis olan ihtilâflar üzerinde görüşülmüştür.

Vali Yugoslav Konsolosunu Ziyaret Etti

İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar dün sabah saat on birde şehrimizdeki Yugoslav konsoloshanesine giderek başkonsolos vekili B. Vesniç'e iadei ziyarette bulunmuştur.

Lise ve öğretmen okulları

Maarif Vekâletiyle Doğrudan Doğruya Temas Edecekler

İlk ve orta öğretim okullarının inkişafı dolayısile Maarif müdürlüklerinin işleri çoğalmıştır. Bu vaziyet karşısında lise ve öğretmen okullarının işleri hakkında Maarif Vekâletile doğrudan doğruya temas etmelerine müsaade edilmiştir.

Yalnız teftiş ve talimatnamedeki diğer haklar maarif müdürlüğüne bırakılmıştır.

Meslekî Konferanslar

İstanbul maarif müdürlüğünün şehir ilk okullarile köy okulları öğretmenlerine meslekî konferanslar tertip ettiğini yazmıştık.

Müdürlük, buna ait bir broşür hazırlıyarak günleri tesbit etmiştir. Konferanslara 8 şubattan itibaren başlanacaktır.

Maarif Vekâletin Yayın Şubeleri Açtı

Maarif Vekâleti okul kitaplarının vaktinde alâkadarlarına yetişmesini temin için bazı vilâyetlerde yayın şubeleri teşkil etmeğe karar vermiş ve bir talimatname de hazırlamıştır.

Bu talimatnameye yayın evlerinin kitap alma ve satmaları hakkında esaslı maddeler konmuştur.

Sigorta pradüktörleri

Bugün Mühim Bir Toplantı Yapıyorlar

Sigorta prodüktörleri birliği bugün saat birde Eminönü halkevinde bir toplantı yapacaklardır. Toplantıda bir çok mühim meselelerin görüşüleceği ve bu arada bilhassa sigorta şirketlerindeki bazı yolsuz hareketlerin mevzuubahis edileceği söylenmektedir. Prodüktörler birliği şimdiye kadar gizli kalan bu yolsuzlukları bu suretle Vekâletin nazarı dikkatine arzetmiş olacaklardır.

GÜNÜN AKİSLERİ

İki elçi karşısında

İNGİLTERENİN Rom... tayin olunan Ankara... yük elçisi Sir Persi Loren velki akşam yeni Londra bü... elçimiz Dr. Rüştü Arası uğ... mağa gelmişti.

Gara girer girmez karş... ilk çıkanlar, bittabi gazete... oldu.

Kendisine şöyle dedim:

— Romaya tayininiz dola... le sizi kaybetmekten müte... riz.

— Ben de müteessirim. Fa... ne yapabiliriz. Kralım, öyle... zu ediyorlar.

— Dr. Arasın Londraya ta... hakkındaki ihtisasınız?

— Söyliyeceğim ama, ya... yacaksınız!

Sir Persi Lorenin İngiliz... has, sakin bir nüktedanlık... nazik bir tazib hissiyle sö... diği bu söz, bir gazeteciye y... lacak en yerinde lâtifedir... bu gibi ahvalde bir gazete... söylenip de yazılmaması iste... şeyin "nimet kabilinden" ol... sı lâzımgelir: Ya çok mühim... pek güzel, yahut fevkalâde... dir... Dr. Arasın Londra bü... elçiliği karşısında İngiliz... duyduğu his ise, bu evsafı... çünü de bir arada bulund... yordu. Sir Persi Lorenin dü... gazetemizde çıkan beyanatı... nun bir şahididir.

* * *

Evvelki akşam İngiliz bü... elçisi de bilmukabele bize... sual irat etti:

— Dr, Arasın Londra sef... hakkında benim ihtisasımı... dunuz... dunuz mu? Onun intibaı ne...

— Ayni suretle memnun... mütehassis olduğunu tahm... derim; dedim. Kendisiyle... nüz görüşemedik.

Sir Persi Loren zarif bir... ret eseri göstererek:

— Şaşılacak şey, dedi. El... den nasıl kurtulabilmiş?

İngiliz büyük elçisinin bu... züne de "tecahülü arifane"... mek icap eder. Zira Dr. Ar... büyük elçiliğini gözönünde... tarken, onun senelerce gaz... cilerler karşılaşmış bir... riciye vekili sıfatiyle "gör... gazeteciye bakmamak, bak... ile konuşmamak ve konuş... na — söylediği halde — hiç... şey bildirmiş olmamak", hü... gazetecilerden yakasını sı... mak hünerlerine envaıyla v... bir eski gazeteci olduğunu... Persi Loren de çok iyi bilir.

***

Edip bir diplomat

EVVELKİ gün gazete... rin ihatasına uğra... bir diğer tanınmış diplomat... Bulgaristanın Ankara orta... çisi Dr. Todor Hristof idi.

Yeni hayırlı vesilelerle... ni bundan sonra daha sık... ceğimizi umduğum Dr. Hr... uzun boylu; nahif; az bey... karışık sık saçları yandan a... mış, dudakları ince, gözleri... ve hassasiyetle memzuç bir... denin kuvvet ve derinliği... taşıyan; elleri zarif, beyaz... hareketli; ceketinin önü da... ilikli, kolalı yakalı ve konu... ken arada bir hitabete var... derecede müessir ve samimî... heyecan sezdiren şayanı dik... bir simadır.

Onu bazı anlarında bir di... mat olduğu kadar da bir... benzettiğim oldu. Nitekim... minimde yanılmamışım; a... ra elçiliğin matbuat ataşe... Matof'tan öğrendim: Eks... Hristof gençliğinde şiir d... mış. Edebiyatla hayli meşgul... muş. Gazete başmuharrir...

ulgaristandaki Türk mektepleri

ulgar sefirinin bu hususta gazemize verdiği beyanat

Bulgaristanda yaşıyan 7 den 14 una kadar bütün Bulgar tebe ara ilk tahsilin mecburî olduğu lûmdur.

Komşu ve dost memlekette ya an ırktaşlarımızdan, resmî ista tiklere göre, 45 bine yakın Türk uğu hususî Türk mekteplerin okumaktadır.

Bundan başka, Türklerin kesa le yaşadığı Şumnu, Razgrad, açuk gibi muhitlerde 25 kadar ğtiye mektebi vardır.

Bu mekteplerde okuyan Türk ukları orta derece tahsil gör iş addedilir. Fakat, bizim Maa Vekâletimiz Bulgaristanda Rüş e tahsili görmüş olan gençleri lere doğrudan doğruya kabul iliyor. Bazı şartlara tâbi tutu r.

Maamafih, Bulgar jimnazların mezun olarak İstanbula gelen rk ve Bulgar gençleri doğru an doğruya Üniversiteye girebil ktedir.

Rüştiyeleri Bulgaristanda ikmal enlerin liselere kabul edilmeme i Bulgaristandan memleketimi tahsile gelen gençleri çok müş il vaziyetlerle karşılaşmaktadır. Halbuki, Bulgaristanda yüzler e Türk genci Rüştiyeleri ikmal den sonra yüksek tahsillerini bu da yapmak arzusunu besler.

Maarif Vekâletimizin bu mese e bir çarei hal bulacağını ümit erek, asıl anlatmak istediğimiz ete gelelim:

Malûm olduğu üzere Köseiva hükûmeti Bulgaristandaki rk mekteplerinde bu seneden ibaren yeni Türk harflerinin öğ tirilmesini mecburî kıldı. Fakat, yeni Türk harflerinin öğretilme ye başlamasından sonra Türk mek teplerine kitap bulunamadı. Bütün kitapları eski harfleriyle basılı idi.

Yeni kitaplar Bulgar Maarif Nezaretinin tasdikinden geçeceği için derhal basılamadı; ve Bulga ristanda gerek resmî, gerek hususî mektep kitaplarının Maarif Neza retinin tetkikinden geçirilmesi for aliteli bazı ufak, tefek şikâyet leri mucip oldu.

Bu şikâyetler üzerine, 15 gün evvel Bulgar sefiri Doktor Todor Hiristofla Sofyaya giderken Sirke istasyonunda görüştüm.

Sofyada Napred gazetesi baş muharrirliğini etmiş ve gazeteci liğden yetişmiş drayetli bir diplo mat olması hasebiyle çok mültefit yine Türklere karşı samimî olan muhterem sefir, mektep kitaplarına dair şikâyetleri Sofya tetkik ederek dönüşte müsbet cevap vereceğini vaad buyurmuş tu.

Filhakika, iki gün evvel Sofya dan dönen Gospodin Hiristofla tekrar görüştüm. Ajansta çıkan politik beyanatından ayrı olarak Bulgaristandaki Türk mektepleri ve Türk kültür hayatı hakkında şu sözleri söyledi:

"Sizi temin edebilirim, ki Bulgar hükûmeti ve bilhassa Bulgar Maarif Nezareti, Türk mekteplerinin inkişaf ve terakkisini temin etmek lâyık olduğu yüksekliğe çıkarmak hususunda samimî arzular besalemektedir.

Bizde yaşayan Türkler çalışkan ve sadık Bulgar tebealarıdır. Binaenaleyh onların kültür kalkınması, devletin umumî kültür kalkınmış. Sonra diplomasinin muhtelif tecellilerini görerek, Türk Bulgar münasebatını her zaman için samimiyetle muhafaza ve inkişaf ettirmek gayesini güden büyük Balkan merkezi Ankaraya, aramıza gelmiş. Ve böyle tahmin ediyorum ki geniş Balkan nizamı ve sulhperverliği için beynelmilel siyaset tarihine geçecek hayırlı bir iş görmeden de gitmiyecektir.

HIKMET MÜNİR

kınması bakımından kıymetli bir kazançtır.

Malûm olduğu üzere, 400 numaralı ve 12 Nisan 1938 tarihli bir emirname ile Bulgar Maarif Nezareti yeni Türk harflerini hususî Türk mekteplerinde mecburî olarak öğretilecek yazı diye kabul etti. Bundan maksat Bulgaristandaki genç Türk neslini kültürel yük sekliğe çıkarmak, bu suretle Türk ırkının Türkiyedeki mânevî terakkiyatını daha yakından takip edebilmesini temin etmektir.

Maamafih, yeni Türk harflerinin kabulünden sonra kitap işi diye ortaya mühim bir mesele çıktı. Türk mektepleri için yeni mektep kitapları meydana getirmek icabetti. Kitap meselesi henüz tamamen halledilmemişse, bu, yeni harfli kitapları yazmak ve tasdikten geçtikten sonra bastırmaktan ileri gelmiştir.

Sofyada iken resmî makamlardan bana verilen malûmata göre, muhtelif müelliflerin meydana getirdiği ilkmektep kitapları Maarif Nezareti tarafından tasdik edilmiş tir. Pek yakında tabedilerek Türk mekteplerinde normal okuma ve caktır.„

Muhterem Sefirin verdiği bu malûmattan sonra Bulgar hükûmetinin Türk mekteplerine ve Bulgaristandaki Türklere karşı, esasen malûm olan dostça siyaseti gözümüz önünde bir defa daha tebarüz etti. Bilhassa Gospotin Köseivanofun idare başına gelmesinden itibaren başlayan dürüst ve kardeşçe muamele ve idare bütün Türkleri memnun edecek bir haldedir.

Şurasını da kaydetmek isteriz, ki, Bulgaristandaki Türk mekteplerinde muallim yoksuzluğu hakkında evvelce gazetemizde yazılar yazmıştık. Bulgar hükûmeti 15 gün evvel, maaşları devlet bütçesinden ödenecek 35 muallim daha Türk mekteplerine tayin ederek, muallim boşluğunu doldurmak çaresine tevessül etmiştir.

Bu suretle Türk mekteplerinde çalışan ve maaşlarını devletten alan Bulgar muallimlerin sayısı yüz sekseni bulmuştur.

Türk - Bulgar dostluk münasebatının günden güne kuvvetlendiği ve pek yakında daha çok kuvvetleneceği emmareleri de gözle görülmeğe başlandığı şu sırada, Doktor Köseivanof hükûmetinin Toleranslığı, muhakkak ki, mahzuziyeti muci polacaktır.

M. Necmettin DELIORMAN

Kısa haberler

* İstanbul ithalât gümrüğü müdür muavinliğine vekâleten muayene baş memurlarından Muzaffer Başar tayin edilmiştir.

Beşiktaş Halkevinde Keman Dersleri

Beşiktaş Halkevinden:

Beşiktaş Halkevinde keman, piyano, viyolonsel ve mandolin dersleri 1 Şubat 1939 dan itibaren başlayacaktır. Kadın ve erkek isteklilerin her gün Halkevi idare memurluğuna müracaatla kayıtlarını yaptırmaları lâzımdır.

Son Haberler

Parti Genel Sekreterliği Dahiliye Vekâletinden ayrıldı

Genel Sekreterliğe Erzurum Mebusu Dr. Ahmet Fikri tayin edildi

Ankara, 25 (Telefonla) — Hükûmet ve Parti Beraberliği hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanlık Divanı tarafından 936 senesi 18 Haziranında verilmiş olan kararın neticelerini tetkik etmek üzere Saffet Arıkan, Recep Peker, Esat Oras, Mümtaz Ökmen, Halil Türkmenden mürekkep bir heyet Parti Merkezinde çalışmaktadır.

Bu heyetin tetkikleri neticesi olarak Dahiliye Vekili ile C. H. Partisi Genel Sekreterliği birbirinden ayrılmış ve Parti Genel Sekreterliğine umumî idare heyetinde bir müddettenberi genel sekreterlik muavinliği yapan Erzurum mebusu Doktor Ahmet Fikri Tuzer tayin edilmiştir.

Valilerin Parti başkanlıkları hakkındaki tetkiklerin de yakında bir karara bağlanacağı anlaşılmaktadır.

Doktor Ahmet Fikri 1878 de Şumnuda doğmuştur.

Tıp tahsilinden sonra muhtelif sıhhî vazifelerde bulunmuş, sonra Sıhhat Vekâleti müsteşarlığına tayin olunmuş ve bu vazifede iken Erzurum mebusluğuna seçilmiştir. Doktor Ahmet Fikri Cumhuriyet Halk Partisi Umumî idare heyetinde âza olarak senelerce çalışmıştır.

Bazı Vilâyetlerdeki Umumî Meclislerin Müddeti

Ankara, 25 (Telefonla) — İdarei umumiyei vilâyat kanununun maddelerini değiştiren kanunun ikinci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihası ruznameye alındı. Dahiliye encümeninde ilâve edilen muvakkat maddeye göre, 9 şubat 1935 tarihinden sonra teşkil edilmiş olan vilâyetlerdeki umumî meclislerin müddeti 4 şubat 939 tarihinde hitam bulacaktır.

Amortisman Sandığına Verilen Avans

Ankara, 25 (Telefonla) — 3136, 3248 ve 3322 sayılı kanunlarla amortisman sandığına verilen avansın tezyidi hakkında kanun lâyihası ruznameye alındı. Lâyiha esaslarına göre hazinece amortisman sandığına verilmiş olan 4,5 milyon liralık avans miktarı 6,5 milyon liraya iblâğ olunacaktır.

İnönünün Doğduğu ev

İzmir, (Hususî) — Reisicumhurumuz, General İnönünün doğduğu ev, telefonla bildirdiğim gibi bugünlerde Belediye tarafından istimlâk edilecek ve burası müze haline getirilecektir.

Belediyenin 1935 senesinde verdiği satınalma kararı, istimlâk muamelesinin uzaması sebebiyle bu vakte kadar kalmıştır.

Belediyenin müstakbel imar plânına göre, İnönünün doğduğu evin civarındaki birkaç ev de satın alınarak yıktırılacak, burada bir park tesis olunacaktır. Millî Şefin doğduğu evde şekil tebdil edilmeden tamir olunacak ve parkın içinde bir müze şekline getirilecektir.

Belediye, 1935 senesinde bu evin satın alınma kararını verdikten sonra üstüne şu levhayı asmıştır:

"İSMET PAŞA BU EVDE DOĞMUŞTUR.

1884„

Bu bina, şimdiki halde bir binbaşınındır. İstimlâk muamelesi bir iki güne kadar bitecektir. Ev Medine yokuşundadır.

Şubat Maaşları Kanunu

Ankara, 25 (Telefonla) — İkincikânun ücretleri ile şubat maaşlarının tediye sureti hakkındaki kanun lâyihası bütçe encümeninde aynen kabul edilmiştir. Meclisin yarınki ruznamesine alındı.

— Günlerin peşinden: —

Mütehassısın tarifi

Devlet memurları ile hususî müesseselerdeki memurlar arasında maaş ve ücretçe teadül temin etmek üzere hazırlanan yeni barem kanunu mütehassıs kelimesini tarif etmiyormuş.

Hakikaten bu kelimeyi — efradını cami, ağyarını kani surette — tarif etmek güçtür. Bir noktadan bakılırsa maliye işlerinde en derin bilgisi ve tecrübesi olan adama mütehassıs denildiği gibi dakikada bir kaç yüz kelimeyi yazan bir daktiloya da mütehassıs adı verilebilir. Bir ecnebi maliye mütehassısı barem hududu haricine çıkarılarak en yüksek maaş verildiği gibi yabancı dilden yazıları çok süratle tape eden bir daktiloya da aynı muameleyi tatbik etmek kabildir. Halbuki hakikatte bunların arasında ne büyük fark vardır!

Onun için şimdiye kadar her dairenin en yüksek âmiri muvakkat veya daimî olarak aldığı memurlardan bazılarına mütehassıs adını vermekte kendini serbest görüyordu. Bu defa barem kanunu bu serbestiyi kaldırmıştır. Kimlere mütehassıs denileceğinin tayini hakkını Vekiller Heyetine bırakmış. Bu suretle daire âmirlerini yerine ve keyfine göre mütehassıs tarif etmek zahmetinden de kurtarmış!...

Hasan Kumçayı

Adliyede

Yeni Tayin Ve Terfiler

Ankara, 25 (Telefonla) — Adliyede yeni tayin ve terfileri bildiriyorum:

70 lira maaşla başmüddeiumumî muavinliğine temyiz raportörlerinden Halit Evren, Temyiz raportörlüğüne üçüncü umumî müfettişlik adlî müşaviri Nuri Özkök, 55 lira maaşlı Karamürsel hâkimliğine Akçadağ hâkimi Refik Beler, Kayseri Asliye ceza hâkimliğine sulh hâkimi Sırrı Özuysal, 40 lira maaşlı Kayseri sulh hâkimliğine Sungurlu ceza hâkimi Rıfkı Apaydın, 30 lira maaşlı Ödemiş Sorgu hâkimliğine terfian Adapazarından Hakkı Erozkan, Tavas sorgu hâkimliğine terfian Köyceğizden Rıza Sombol, Bolvadin sorgu hâkimliğine terfian Amasyadan Hayati Bingöl, Kocaeli sorgu hâkimliğine terfian o yerden Hulûsi Tırak, Göynük sorgu hâkimliğine terfian o yerden Abdülbaki Saltık, Silifke sorgu hâkimliğine terfian o yerden Ragıp Berk, Konya Sorgu hâkimliğine terfian o yerden Hakkı Levendoğlu, Suşehri sorgu hâkimliğine terfian Çorludan Sabri İmre, Urfa sorgu hâkimliğine terfian Yalvaçtan Şerif Kurtuluş, Zafranbolu sorgu hâkimliğine terfian Çarşambadan Muammer Bayal, Birecik sorgu hâkimliğine terfian Çineden Rıza Derabay, Seyitgazi sorguhâkimliğine terfian o yerden Salâhattin Güven, Ünye sorgu hâkimliğine terfian o yerden Kâmil Özer, Şarkışla sorgu hâkimliğine terfian Korkudeliden Muhsin Özdener, Uluborlu sorgu hâkimliğine terfian o yerden Sami Bayraktaroğlu, Ayvalık sorgu hâkimliğine terfian Kemahtan Remzi Uğuz, Develi sorgu hâkimliğine terfian o yerden Basri Evrengün, Çerkeş sorgu hâkimliğine terfian Termeden Kudret Civgın, Konya Ereğlisi sorgu hâkimliğine terfian Saimbeyliden Sabri Oran, Kelkit sorgu hâkimliğine terfian o yerden Suphi Akın, Kemaliye sorgu hâkimliğine terfian o yerden Nazmi Kaya, Adapazarı sorgu hâkimliğine terfian Antalyadan Hasan Savaş Manavgat hâkimliğine terfian o yerden Zeki Kaymas, Burhaniye sorgu hâkimliğine terfian Ulukışladan İhsan Tamer, Marmaris sorgu hâkimliğine terfian Aziziyeden Rahmi Tekin, Görele sorgu hâkimliğine terfian o yerden Muharrem Yanıkömerlioğlu, Havza sorgu hâkimliğine terfian Devrekten Feridun Öner, Antalya sorgu hâkimliğine Ayvalıktan Necmettin Cantürk, İstanbul âza muavinliğine Gemlikten Muazzez Savaşkan, İstanbul âza muavinliğine İzmitten Nadire Bindaçy, Cihanbeyli sorgu hâkim vekilliğine Aksekiden Reşit Akif Erdem tayin kılınmışlardır.

Ruznameye Alınan Kanun Lâyihası

Ankara, 25 (Telefonla) — Devlet demiryolları ve binaları umumî idaresinin teşkilât ve vazifelerine dair olan kanuna ek kanun lâyihası ve istiklâl madalyası kanununa müzeyyel 869 sayılı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası 1935 malî yılı sonuna kadar olan arazi vergisi bakayasının münzam kesir ve cezalariyle birlikte affine dair kanun lâyihası aarzi vergisi hakkındaki kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ruznameye alındı.

Başvekâlet Müsteşarlığı

Ankara, 25 (Telefonla) — Başvekâlet müsteşarlığına Dahiliye Vekâleti müsteşarı Vehbi Demirelin tayini söyleniyor.

Görüp düşündükçe

Kâhya bey düdük çalacak!

İstanbulun asıl otobüs davası, mahkemeye intikal etmeyen bir belâdır. Bir sergerde, nasıl keyfinin kanunu içinde yaşarsa otobüsler de öyle hareket ediyorlar.

Başka semtlerdekileri yakından incelemedim. Fakat Eyüp - Keresteciler arasında işleyenler böyledir.

Bir kere bunlar aotobüs denir mi? İçine bakanlar, bir kerecik binenler, bunları insanlara mahsus nakil vasıtalarından sayarlar mı? bilmem. Ama, ne çare ki ister istemez biniyoruz. Hem her gün.

Bu otobüslerin münasebetsizliği, uygunsuzluğu yalnız harap, hurda şeyler olmalarından da ibaret değildir... Belâya bakın, ki dolmadan kalkmazlar. Halk hizmetinde oldukları halde bir programa bağlı değillerdir.

Gerçi her birinin camlarına takılmış birer tarife ile hareket cetveli var. Lâkin bu cetveller, meşhur "Varaki mihrü vefa" gibidirler. Kim okur? Kim dinler?..

Vakıt ister gelsin, ister gelmesin. Cetveller ne derlerse desinler, kimsenin umurunda değildir. Son boş yeri dolduran son yolcu, vaktın son saniyesidir. Ancak o zaman hareket saati vurur.

Dün gene böyle oldu. İş, güç sahipleri sızıldandılar. Şoför:

— Kâhya bey düdük çalarsa kalkarım!

Dedi. Sonra aklınca bir felsefe yaptı:

— Şoförün karnı yok mu? Yemez, içmez mi? Ben on iki sefer yaptım, hâlâ açım!

Nöbet usulü tatbik edilmeyorsa, kabahat yolcunun mu? diyenlere de:

— Söyledik a, kâhya düdük çalar, ben de motörü işletirim.

Kâhya bey düdüğü çalmadı. Çünkü daha iki kişilik boş yer vardı. Biz geç kaldık. Dönüşte de yaya gelmeğe mecbur olduk. Çünkü Eyüpten kalkan arabalar tıklım, tıklımdı.

Ara duraklardaki yolcuları, patronlar düşünmezler. Fakat hükûmet, halkın vekilidir. Onun böyle hırpalanmasına kayıtsız kalamaz. Bari her üç arabada bir tane boş otobüs kaldırarak ara duraklardaki zavallıları toplatmak lûtfunu esirgemesin.

HAKKI SÜHA GEZGİN

Muvazene vergisi

Ankara, 25 (Telefonla) — Meclis, Müvazene vergisi kanununda bazı değişiklikler yapan 3404 kanunun birinci maddesi beşinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası Maliye ve Bütçe encümeninden geçerek ruznameye alındı.

Bütçe encümeni mazbatasında encümenle şöyle demektedir, gerek hükûmetin mucib sebeplerinde, gerekse Maliye encümeni mazbatasında izah edildiği veçhile müvazene vergisi yüzde 10 olduğu zaman 2174 sayılı kanuna tevfikan yalnız 22 lira 21 kuruşa kadar olan zat maaşları bu vergiden muaf bulunmakta idi. 3404 sayılı kanun ile bu vergi miktarı yüzde 8 olarak tesbit edilince evvelce muaf olan zat maaşlarından miktarı 21 lira 74 kuruştan yukarı olanlar da vergiye matrah olmuştur.

Evvelce muaf bulunan bu maaşların vergi şümulüne girmesi esasen hükûmetçe düşünülmemiş bulunduğundan husule gelen bu makûs neticenin bütün şümuliyle izalesi derpiş edilerek işbu lâyihanın sevkedildiği anlaşılmıştır.

Encümence de yerinde görülen lâyiha Maliye encümeninin tadili dairesinde aynen kabul edilmiştir.

— 6 —

KAFKAS KIZLARI

YAZAN: NİYAZİ AHMET

— Onun için dedi, bu memleket rahat yüzü görmez, onun için sizin gibi yol kesiciler kolayca istediklerini yaparlar..

Eşkiya, Davidin omuzundaki parmaklarını kuvvetle sıkarak:

— Sen dedi, sahiden bu memleketin varisi gibi konuşuyorsun... Keşke elinde krallar kadar servetin olsaydı da..

— Sen de kolayca bu servetlere kavuşaydın.. Hayır muhterem reis, hayır.. Servet ve şan kazanmak öyle kolay değildir. Eğer insan güçlüğü evvelden düşünür de ona göre işe girişirse her şey mümkündür.

— Söyle bakalım varis efendi, söyle.. Bugün talihinden benim de neşem üzerimde.. Vaktim de var. Büyük annemin dizlerinde oturur ken dinlediğim tatlı masallardan çok zamandır mahrum bulunuyorum. Bana Binbirgece masalları anlatıyorsun gibi geliyor.

Davit, hâkim tavrını hiç kaybet meden konuşuyordu. Karşısındakini ikna edebileceğini umuyordu. Bundan bir an bile şüphesi yoktu.

— Kafkasyanın masalları bir gün gelir ki hakikat olur. Bundan şüphesi olan buralarda yaşayamaz. Dinle beni, ama iyi dinle.. Evvelâ ismini söyle bana..

— İsmim dağların kralı..

— Dağların Kralı.. Güzel isim. Eğer ben Kartl'ın kralı olursam, ki buna çok az bir zaman kaldı. O vakit sen de onun en güvendiği adamı olursun... Anladın mı?.. Benim sana ihtiyacım var.. Yalnız şunu söyliyeyim ki, sen, biraz evvel kafanda beliren şeyleri sil.. İnsan öldürmek hiç bir fayda vermez, fakat fırsat, her vakit ayağa gelmez..

— Demek ben mühim bir fırsat ele geçirmiş bulunuyorum.

— Bunu anlamakta geçikmedin. Benim adım Davittir. Kartl kralı Simonun kardeşi.. Bu sana hiç bir şey ifade etmez gibi geliyor. Fakat hayır.. Allah benim yolumu sizin yolunuza çıkarmakla Gürcistan milletine bir saadet devresi açmış oluyor. Şimdi kuzuları âfiyetle midelerinize indirdikten sonra beni takip edeceksiniz.

Dağların Kralı, korkunç bir fırtına başlangıcını andıran gürültü ile yerinden sarsıldı. Karnını bastırarak gülüyordu.

— Hey.. Bize bir fıçı şarap yetiştirin.. Diye bağırdı ve ilâve etti:

— YYoksa ikimizden biri aklını kaybedecek:

Davide döndü:

— Senin arkandan Simonu tahtından indirmeğe mi gidiyoruz.. Haha.. ha.. Ben dağlarda bundan çok müşkül kuvvetleri tepeledim, fakat şimdiye kadar hiçbir kralı tahtından indirmeyi düşünmedim. Eğer o kadar kısır aklım olsaydı, çoktan kapana girmiştim.

Şarap gelmişti.

Reis, adamlarından birini çağırdı:

— Görgi, sen de gel şöyle bizim karşımızda otur.. Çok büyük işlere giriyoruz. Artık saray adamı olacağız.

— Saray adamı mı?.

— Ne sandın?.. Şu karşımda oturan sünepeye iyi bak... Bizim kralımız olacak... Ha.. ha.. ha... Ben bu kadar kurnaz bir korkağa rastlamadım hiç.. Başını kurtarmak için kafası neler doğuruyor bilsen.. Bu kadar tatlı can da görmedim hiç..

Davit, biran ümidini kaybeder gibi oldu. Derin derin düşünmeğe başladı:

— Haydi öyle derin derin düşünme.. Birkaç maşraba şarabı mideye indir, belki aklın başına gelir.. Eğer ölümden o kadar korkuyorsan belki affederim seni..

Davit süratle ayağa kalktı:

— Ben arzuma muvaffak olamadıktan sonra yaşamayı esasen istemem.

— Ama senin arzun..

— En kolay arzu..

Davit böyle derken iç cebinden küçük bir madalyon çıkararak eşkiya reisine uzattı:

— İşte dedi, sana Tamar Mepenin bir nişanı.. Bunu gördükten sonra aklımın başıma gelmesi için şaraba ihtiyacım olmadığını anlarsın sanırım. O şarabı, neşem yerine geldiği vakit içeceğim. Yahut beraber içeceğiz.

Dağların Kralı, avucunun içine aldığı madalyonu dikkatle evirip çeviriyordu. Tetkikini bitirdikten sonra:

— Bu altın değil mi?

Diye sordu.

Sonra karşısındaki Görgiye uzattı:

— Bir de sen bak buna Görgi..

Görgi madalyonu eline alır almaz yüzünün rengi uçmuştu. Avucunu, kalbinin üstüne götürüp bastırdı, titrek bir sesle:

— Bu, bu, dedi. Kraliçemizin..

Eşkiya reisi:

— Ne diyorsun Görgi, bu adam doğru mu söylüyor.

— Evet.. Bu nişan başka hiç kimsede bulunmaz.

Davidin yüzüne renk gelmişti. Sönen ümidi yeniden canlanmıştı. Eşkiya reisinin bir saniye içinde uğradığı heyecanı görmemezliğe gelerek:

— Söyledim size dedi, talih her vakit insanın ayağına gelmez.

Reis kaşlarını çatarak düşündü:

— Demek siz prenssiniz.. Gürcistanın müstakbel Kralı.. Fakat böyle gece yarısı yalnız başınıza bu korkunç yollardan nereye gidiyordunuz? Kim inanırdı, ki siz Simonun kardeşi Davitsiniz.

— Bu çok doğru. Fakat bazı işler vardır, ki yalnız başına da yapılır.

— Demek siz yalnız başınıza çok mühim bir iş yapacaktınız?

— Öyle..

— Şimdi benden yardım istiyorsunuz?

— Hayır.. Sizden yardım istemiyorum. Arkadaşlık istiyorum. Benimle beraber geleceksiniz.

— Nereye?..

— Tiflise..

— Tiflise mi?.. Fakat orada İran ordusu var.

— İşte ben de onlara gidiyorum..

Davit sustu. Derin bir nefen aldı. Mühim şeyler söylemek istediği belli idi. Fakat nereden başlıyacağını kestiremiyordu. Hem bu eşkiyalara söylenecek söz iyi düşünülüp söylenmeli idi.

— Beni iyi dinle Dağların Kralı.. Senden, yalnız bir arkadaşlık istiyorum. Hiç bir tehlike yoktur. Tiflise kadar beraber gideceğiz. Oradan belki de İrana..

— Eğer bunlardan bir şey anlıyorsam şeytanlar çarpsın. Hem Kâtl Kralı olmak istiyorsunuz, hem de İrana gitmek istiyorsunuz.

— Senin anlıyacağın, kral olmam için bir devletin yardımını istemek lâzım. Bu devlet de İran devletidir. Gürcistan, hiç bir vakit yabancılardan kurtulamıyor. Bir taraftan İranlılar, bir taraftan da Osmanlılar.. Biz onların uşağı gibi kalıyoruz. Harp, harp, harp.. Birkaç sene sonra Gürcistanda eli silâh tutan erkek kalmıyacak, kızlarımız, kadınlarımız gene yabancıların ellerinde yıpranacaklar. İran hükümdarı Tahmosb Handan [illegible] yeceğim. Şah Tohmosb Simondan zaten intikam almak istiyor. Anlad nız mı şimdi.. Ben Kral olunca tabii bir müddet İran hükûmetinin emri altında kalacağım. Fakat milletimi kuvvetlendirmiş, askerimi tanzim etmiş olacağım. O vakti her şey mümkündür.

— Çok uzun ve tehlikeli iş..

— Tehlikeli mi?..

— Öyle ya.. İran Şahı sizi hapsederse..

Davit, itimat telkin eden bir gülüşle eşkiya reisine yaklaştı:

— İşte bu olmıyacak, dedi. Çünkü benim söylediklerimi İran Şahı bana telkin etti. Tiflise gittiğimiz vakit bunu göreceksiniz. Kalelere yaklaştığımız zaman benim yanıma bir adam verirsiniz ve siz gelmezsiniz. Sizin adamınız şeyi öğrenecek.

HER IŞ YOLUNDA

— Şahım, başım yolunda olsun..

Elli seneden fazladır [illegible] tında hüküm süren Tahmasb faat dilenen adama hayır

— İnsan başının yerine meti vardır. İstediklerinizi için söyliyeceklerimi kabul lâzım..

— Benden...

— Evet, senden.. Kolay pabileceğin şeyler istiyeceğim

— Emirlerini yerine ğime Şahım emin olabilirsin

— Birinci arzum, dinimi tirmektir Davit.

— Dinimi mi?..

(Devamı var)

Biraz Şaka :

Şarkı müsabakasına bende giriyorum!

Yazan : Nurullah Ataç

(Vakıt) gazetesi bir şarkı müsabakası açmış. Açar a.. Biz herkesin keyfinin kâhyası değiliz ki: "Neye açtın bu müsabakayı?,, diye ona kafa tutalım! Fakat ne yalan söyliyeyim, ben nedense öterenberi musikiden bir şey anlamam. Anlamam diyorsam, siz bunu sakın musikiyi sevmem manasına almayınız. Malûm ya, anlamamak başka, sevmek başkadır. Meselâ, ben aşçılıktan da katiyen ve zerre kadar anlamam. Hattâ öyle ki bir gün evde kimseler yokken kendi başıma yumurta pişirmeğe kalkmış, lâkin, acemilikten yumurtaları kırmadan kızgın yağa atarak yağı da, sahanı da, yumurtaları da kepaze edip bırakmıştım. Fakat benim, aşçılıktaki acemiliğim o canım, enfes yemekleri sevmeme hiç bir zaman mani değildir. Aşçılıktan zerre kadar anlamıyorum diye kışın sıcacık tarhana hoşafı, yazın da buz gibi domatez kompostosu içmiyecek değilim ya! Sonra, faraza bizim genç şair (Orhan Veli) de dünyada mevlût okumasını bilmez. Fakat köftehor mevlût şekerine pek bayılır.

Rahmetli Ahmet Haşim ömründe bir kerecik olsun ebelik yapmış değildi, lâkin lohosa şerbetine ekmek doğrar da kaşıkla yerdi. Geçende bir gazetede bana kübik aşurenin ne demek olduğu soruluyordu.

Ben klâsik aşurenin tarifinden âcizken doğrusu bu sual tam ehline sorulmuş!

Ha! ne diyordum: Ben musikiden anlamıyorum demek, onu sevmiyorum demek değildir. Vâkıa hicazdan bir gazel "Düm teka, düm tek,, usulile mi okunur, yoksa "katakorti,, usuliyle mi? Bunu katiyen çakmam. Fakat hicaz peşrevi çalınırken eski zaman hacılarının Cideden Yenbua doğru develer üzerinde nafile namazlar kılarak aheste beste ilerlediklerini görür gibi olurum!

Lâkin, bu da, yani bu seziş te bir anlamak değildir. Eğer musikiden anlamış olsaydım gazel mi peşrevden çıkar, yoksa peşrev mi gazelden? Onu kestirir ve ona göre bir hüküm verebilirdim.

Gazel mi peşrevden çıkar, yoksa peşrev mi gazelden? Dedim de hatırıma geldi. Peşrevi şimdilik bir tarafa bırakalım, fakat bütün şarkılar, türküler bir kaç, hattâ beş on, yirmi otuz ağızla birden okunduğu halde şu gazeller nicin

(Devamı 9 uncuda)

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Mem dı
Aylık	95	1
3 aylık	260	2
6 aylık	475	9
1 yıllık	900	1

Tarifeden Balkan için ayda otuz kuruş Posta birliğine girmeyen ayda yetmiş beşer kuruş medilir.

Abone kaydını bildirettup ve telgraf ücretini, parasının posta veya yollama ücretini idare zerine alır.

Türkiyenin her posta mer

VAKIT a abone yazılı Adres değiştirme 25 kuruştur.

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının satırı sondan itibaren falarında 40; iç sayfa kuruş; dördüncü sayı ikinci ve üçüncüde 2; dir.

Büyük, çok devamlı, renkli ilân verenlere indirmeler yapılır. Resmi rın santim - satırı 30 k

TİCARİ MAHİYETTE OLMAYAN KÜÇÜK İLÂNLAR

Bir defa 30, iki defası defası 65, dört defası defası 100 kuruştur. ilân verenlerin bir defa vadır. Dört satırı geçen fazla satırları beş kuruş sap edilir.

Hizmet kuponu küçük ilân tarifesi indirilir.

Vakıt hem doğrudan ya kendi idare yerinde, kara caddesinde Vakıt altında KEMALEDDİN İlân Bürosu eliyle ilân eder. *(Büronun telefonu*

Karamazof Kardeşler

Yazan: Dostoyevski

Çeviren: Hakkı Süha Gezgin — 79

— Korkma, tesadüfen ayağım oraya uğramış gibi görüneceğim.

Mari:

— Oradan nereye gidiyorsunuz. Buraya buyurun size kapıyı açayım.

Diye seslendi. Aliyoşa başını çevirmeden:

— Hayır, hayır lüzumu yok.. Çitten atlayarak geçeceğim.. Böyle daha kısa... Daha kestirme oluyor.

Dedi ve gazinoya doğru koştu. Gerçi sırtında cübbe ile içki içilen bir yere girmesi uygun düşmezdi. Fakat kardeşlerini merdiven başına çağırır ve konuşabilirdi.

Gazinoya henüz yaklaşmıştı, ki üst katta bir pencere açılarak İvanın sesi duyuldu:

— Aliyoşa, Aliyoşa, biraz gelir misin?

— **Bu kıyafetle olur mu acaba?..**

— Ben, ayrı bir odadayım. Merdivenleri çık, ben seni karşılarım.

Bir dakika sonra, Aliyoşa, kardeşinin yanında idi. Fakat İvan tek başına yemek yiyordu.

— 3 —

KARDEŞLER BİRBİRLERİNE AÇILIYORLAR

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, burası hususî bir oda falan değildi. İvanın pencere yanına kurulan masası yalnız bir paravana ile ayrılmıştı. Kasanın bulunduğu birinci salonda idi. Garsonlar koşuşuyor, çatal, bardak gürültüleri, tıpa sesleri duyuluyordu.

Bir org çalınıyor, arada sırada bilaların birbirlerine vuruşları kulağa çarpıyordu. Aliyoşa, kardeşinin bu türlü yerlerden hoşlanmadığını bilirdi. Mutlak Dimitriye verdiği randevu yüzünden buraya gelmişti.

İvan, Aliyoşaya kavuştuğundan çok sevinmiş gibiydi. Ona:

— Sana bir balık çorbası, yahut başka bir şey ısmarlıyacağım. Her halde yalnız çayla karnını doyuracak değilsin!

Dedi.

— Peki, çayımı sonra içerim. Karnım aç zaten.

— Tabiî kiraz reçeli de istersin.. Küçükken bunu ne kadar sevdiğini hatırlıyor musun?

— Sen de unutmadın ha... Evet, evet hâlâ seviyorum. Ismarla.

İvan zile bastı. Gelen garsondan balık çorbası, reçeller ve ve çay istedi.

— Hepsini hatırlıyorum Aliyoşa... Hepsini.. Sen o zamanlar on bir yaşında idin, ben, on beş. O çağda, kardeşler arasında arkadaşlık teessüs etmez. O zamanlar hattâ seni sevip sevmediğimi bile bilmiyorum. Moskovaya gittiğim vakit seni aramıştım. Sen de oraya gelince galiba hepsi hepsi bir kere görüşmüştük. Üç aydanberi burada olduğum halde de hemen hemen hiç konuşmadık. Yarın gidiyorum. Bir saattir seni nasıl bulup vedalaşacağımı düşünüyordum. Tam vaktinde geldin.

— Beni pek mi görmek istiyordun?

— Pek... Birbirimizi tanımağı, öğrenmemizi istiyorum Aliyoşa... Öyle ayrılalım. Bence ayrılanların birbirlerini iyice tanımaları lâzımdır. Üç aydır, ki beraberiz. Gözlerinde daima bekliyen bir mâna görüyordum. Beni senden uzaklaştıran da işte bu bakışlardı. Nihayet yavaş yavaş sana kanım kaynadı. Kendi kendime: "İşte azimkâr bir delikanlı!,, dedim... Gülerek söylediğime bakma, ciddî konuşuyorum ha.... Ruh kuvvetlerini pek severim. Hattâ senin yaşındakilerde bile bu meziyeti görmek pek hoşuma gider... Bakışlarındaki mânaya ısındım. Hattâ alımlı görmeğe bile başladım... Bana karşı iyi duyguların var gibiydi.

— Elbette İvan... Dimitri, senin bir mezar olduğunu söyler. Ben ise yalnız biraz muammalı görüyorum. Hâlâ da öylesin... Ama bu sabahtanberi aramızda bir perde kalkar gibi oldu. Seni daha iyi anladığımı sanıyorum.

İvan gülerek:

— Ne demek istiyorsun?

Diye sordu. Aliyoşa da gülerek cevap verdi:

— Darılmazsın ya?

— Adam sen de ne münasebet!..

— Ben senin yirmi dört yaşında bir çocuk olduğunu gördüm... Böyle demekle seni incitmiyorum, değil mi?

İvan heyecanlanarak:

— Bilâkis, aramızda bir fikir ortaklığı görmekle memnunum... Ben de bu sabahtanberi içimdeki yumuşaklığı yirmi dört yaşında bir erkeğe yakıştıramıyordum. Gönlümde başlamamış bir hayata karşı, bilmem neden derin bir iştah seziyorum... İşte bu kafa ile seyahate karar verdim. Gerçi Avrupada bir mezarlıktan başka bir şey bulacağımı da pek sanmıyorum, ama, bütün ra rağmen seyahate çıkacağım. F zarlıkta sevgili ölüler var. Her ğuk bir taşın altında, fikirleri, b idealleri ve mücadeleleriyle birlik tıyorlar. İlim ve hakikat için çarpışa göçmüşlerdi onlar... Bu üstüne kapanıp öpeceğim, mezar ne gözyaşı dökeceğim. Dünyad ve mantık kudretsiz şeylerdir. lan kalb ve sevgidir. İnsanı asıl ediyor.

İvan, bu felsefesini keskin bir ha ile bitirmişti. Eğilip delikanlıy dü:

— Nasıl sen bütün bunlardan anlıyor musun Aliyoşa?

— Fazlasiyle İvan.. Fazlasiyle de senin fikrindeyim. Hayatı hem de hem mide ile sevmek isterim. kın var hayat her şeyin üstünde

— Yaşamak hissini mi hayatı mekten bahsediyorsun?

— Evet... senin dediğin gibi tıkla tadınmadan, akılla ölçmeden sevmeli. Hayatın tam mânası zaman anlaşılır, sanıyorum. Ma sen böylesin o halde işinin yarısı tur. Şimdi de öteki yarısı ile Kurtuluşun yolu bundadır.

— Beni kurtarmağa kalkışmak acele ediyorsun. Ben, henüz bir keye düşmüş değilim. *(Devamı var)*

Abdülmecit devrinde

Saray entrikaları

Yazan : Asım Us

— 22 —

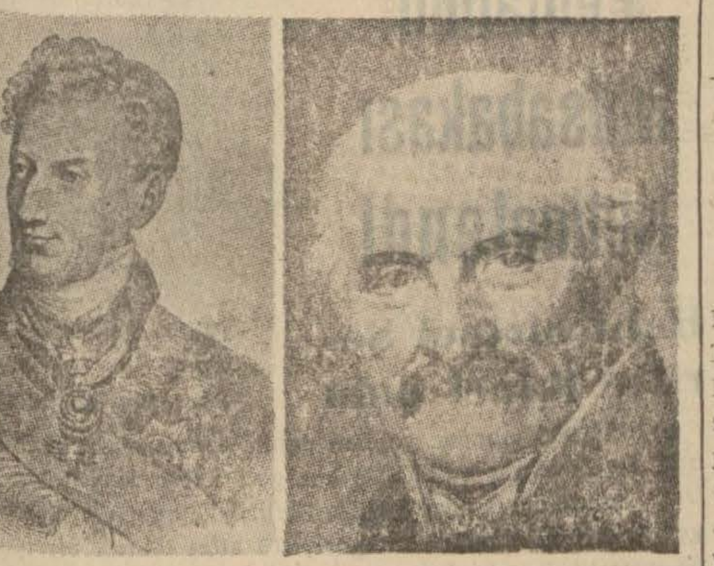

Prens Meternih ve Bluher

— Padişahım, biraz evvel bütün tafsilâtile arzettim. Bu talebei ulûm hareketi doğrudan doğruya bizim seraskerimiz Mehmet Ali Paşanın başı altından çıkmış bir iştir. Mehmet Ali Paşa sadaretten azlini bir türlü hazmedememiştir. Bu işten dolayı infialini kulunuz aleyhimde tahrikât yapmakla teskin etmeğe çalışmıştır. Bu cihet malûmu şahaneleri olduktan sonra ona göre iradelerini irzan buyurmanızı istirham ederim.,,

Bununla beraber Abdülmecit, Reşit Paşanın bu son sözünü cevapsız bıraktı. Serkarin Osman Bey tekrar huzura girdi. Bu defa Fransız sefiri Barkedilye'nin çok mühim ve müstacel maruzatta bulunmak üzere dışarıda beklemekte olduğunu haber verdi. Çok mühim ve müstacel olan maruzatın talebei ulûm meselesi ile alâkadar olduğu anlaşılıyordu. Abdülmecit sefirin maruzatı esnasında hoca şehri Hafız Efendinin dışarıda başmabeynci odasında beklemesini irade etti. Reşit Paşaya gelince, onun Hariciye Nazırı sıfatile huzurda bulunması faydalı olabilirdi.

Mençikofun avdetinden sonra Rusyanın aldığı tecavüzkârane vaziyet üzerine Babıâli müttefik devletler sıfatile İngiltere ve Fransadan yardım istemişti. İngiltere ve Fransa devletleri de siyasi ve askerî hâdiselerin inkişafına göre hareket etmek üzere Akdeniz filolarını İstanbula göndermişlerdi. Yeni Fransız sefiri Barkedilye Dolmabahçe sarayına gelerek Abdülmecitle mülâkat istediği sırada bu filolar Beykozda bulunuyorlardı. Huzura giren sefir:

— Padişahım, maruzatım yalnız Fransa devleti namına değildir. Huzurlarına gelmezden evvel İngiliz sefiri Lord Stratfort'la konuştuk. İstanbulda talebei ulûm tarafından çıkarılan hâdise üzerine İngiltere ve Fransanın tutacağı hattı hareketi birlikte kararlaştırdık. Maruzatım müşterek kararımızı bildirmektir. Şayet İstanbulda bir isyan çıkacak olursa şu dakikada Beykozda bulunan İngiliz ve Fransız filoları İstanbula gelecektir.,, Dedi.

Sefirin bu sözlerini dinliyen Reşit Paşa geniş bir nefes aldı.

İstanbudaki yobazları harekete getiren Serasker Mehmet Ali Paşanın tahrikâtı kendi şahsı ve devletin siyaseti aleyhine olduğu kadar Lord Stratfordun şahsı ve dolayısile İngiliz ve Fransız siyaseti aleyhine bir vaziyet almak demekti. İngiliz ve Fransız sefirlerinin verdikleri müşterek karar kendisine vaziyetteki tehlikeyi kurtarmak için en tesirli bir tedbir gibi göründü.

Fransız sefiri bu tebliğatı yaptıktan sonra daha fazla söz söylemeğe lüzum görmedi. Padişahtan müsaade alarak çekilip gitti. Bundan sonra Abdülmecit, şehri hoca Hafız Efendiyi tekrar çağırdı. İradesini bildirdi:

— Şeyhislâm Efendiye selâm söyleyiniz. Talebei ulûmun bu hareketi memleket için tehlikeli bir iştir. Biraz evvel Fransız sefiri Barkedilye'nin yanıma gelip çıktığını gördünüz. İngiliz ve Fransız filolarının da Beykozda bulunduğunu biliyorsunuz. Eğer talebei ulûm işi derhal sükûn bulmazsa İngiliz ve Fransız filolarının şehri askerî işgal altına almaları ihtimali vardır. Ondan sonra ne olacağı artık belli olmaz. Her halde bu işin bir dakika evvel önüne geçilmek lâzımdır.,,

Hoca şehri Hacız Efendi bu iradeyi tebellüğ ederek dışarıya çıktıktan sonra artık Reşit Paşa da fazla durmadı ve Fransız sefirinin tebligatını tamamlamak için serkarin Osman Beyin odasına girerek Hariciye Nezaretinden istifasını yazarak padişaha arzedilmesi beyanile saraydan ayrıldı.

***

Talebei ulûmun ayaklanması hâdisesini duyan vükelâdan bazıları konaklarından dışarı çıkamadılar. Yalnız Meclisi vâlâ reisi Rifat Paşa Babıâliye gitmek cesaretinde bulundu. Rifat Paşa talebe cemiyetlerini dağıtarak asayişi iade etmek için diğer vükelâ arkadaşları ile muhabereye çalıştı. Bu arada Hariciye Nazırı Reşit Paşanın Dolmabahçe sarayına gitiğini öğrendiği için hususî bir adam vasıtasile kendisine haber göndermişti. Onun için harekete geçen yobazlar Rifat Paşayı da istemedikleri adamlar arasına katmışlardı.

(Devamı var)

Atatürk köprüsünün dubaları biribirine bağlanmıştır. İki gündenberi dubalar iki sahil arasına çatılmaktadır. Bir kaç güne kadar yeni köprüyü kurulmuş bir halde göreceğiz

Bir Sivri Akıllının Maceraları:

Faydalı bilgiler :

BARSELON

Uzun zamandanberi İspanyada hükûmetçi kuvvetler ile Franko kuvvetleri birbirlerini yemektedir Evvelâ bir isyan şeklinde başlayıp sonra mühim bir dahilî harp vaziyetini arzeden İspanya işi, baz. devletlerin bu işten menfaat ummaları sebebiyle nihayet İspanya yı birçok ecnebi gönüllülerin çarpıştıkları bir harp meydanı vaziyetine sokmuştur.

Bu kargaşalık birçok tabiî güzelliklere malik olan İspanyayı bir harabeye çevirmiştir.

Memleketin başlıca büyük şehirleri bir taş yığını halini almıştır.

Son günlerde Franko kuvvetleri bariz bir üstünlük göstererek Barselon kapılarına dayanmışlardır.

Diğer taraftan Mussolini de bu işe büyük bir ehemmiyet atfediyor ve Barselon düştükten sonra hedefin Fransa olacağını bildiriyor.

Son günlerde Avrupanın siyasi hayatında Barselon şehri mühim bir rol oynamaktadır.

İspanyanın şimali şarkisinde Akdeniz sahilinde mühim bir ticaret ve sanayi şehridir.. Madritten sonra memleketin en kalabalık şehridir.

Barselon şehri birçok hususiyetler arzeder. Dahilî harp senelerinden evvel şehir çok ... Kozmopolit bir manzara arzediyordu..

İspanyadaki ecnebilerin kısmı âzamı Barselonda oturmakta idiler.

Fakat bütün bunlara rağmen Barselonda orta zamanlardan kalma mahalleler, dar sokaklar, eski evler de mevcuttur. Umumî haliyle Barselon İspanyanın diğer şehirlerinden başka bir hususiyet gösterir.

Bu şehir sanayi ve ticaret merkezidir. Fakat bilhassa pamuk ipliği ve pamuklu kumaşlar ile iplek li ve yünlü kumaş sanayii ilk plânda gelir..

Barselon İspanyanın mühim limanlarından biri ve birincisidir.

Dokuma sanayiinden başka, meyvacılık, şarapçılık ve zeytinyağcılık da şehrin başlıca zenginlikleri arasındadır.

Dahili harp çıkıp İspanya halkı birbirine girmezden evvel şehirde (775000) nüfus yaşamakta idi. Bu hususta bugün katî bir rakam söylemek kabil değildir.

Barselon halkının kendilerine mahsus bir şiveleri vardı. Akdeniz kıyısında İspanyanın incisi olan Barselon bugün ateş ve ölüm yağmuru altındadır.

Helyum Gazi

İlim aadmları Helyumu yeryüzünde bulmazdan evvel Spektroskop vasıtasiyle bu gazı güneşin ateşli sathında buldular; ve gazı Yunanca güneş mânasına gelen Helyusa izafetle Helyum dediler. Güneşin, ateşin sathında tanılan bu gaz bugün en düşük sühunet derecesini elde etmek hususunda kullanılır. Helyum gazı mayi hale getirilince 271,9 sühunet derecesi elde edilir.

Remzi He, Atom, vezni Atom numarası 2, erime noktası 271,9 C. (26 Atmosfide) kaytame noktası 268,9 C: vezin mahsus 0,137 A: Valaki 0 dır.

Kalmetin fizikçilerinden H, K Onnes Helyumun sühunet derecesini 272,18 dereceye kadar indirmiş: ve Helyumun âdî tazyikte bile mutlak sıfır sühunet derecesinde mayi halinde bulunabileceğini iddia etmiştir. 1926 senesinde Keesanın 26 atmosfer tazyik altında 271.9 derecede Helyumu sulp haline getirmiştir. Helyum âtıl gazların en hakikî olduğundan ve yanmadığından dolayı balonlarla Hidrojen gazının yerini almıştır. Cihan harbinde Amerikada büyük mikyasta Helyum istihsal edilmiştir. 1915 te beher metremikâbının fiyatı 2000 liraya yakın iken 1928 de fiyatı 1,5 liraya kadar düşmüştür. Amerikada çıkan gazların bir kısmında da Helyum mevcuttur. Tabiî gazın yüksek tazyik altında soğutulup sonra inbisatına müsaade ederek gaz çıkarılıyor.

Havada volkanik gazlarda ve madensuyu menbalarında az mikdarda Helyum bulunur. Radyom unsuru parçalanmakla Helyum hasıl eder. Âlimlerden bir kısmının fikrine nazaran bu gaz arzda Radyoaktiv unsurların istihalesinden meydana gelmiştir.

ALEMDAR SİNEMASI

2 FİLM

1 — Üç arkadaş,

2 — Arizonabil.

Radyo ve Tiyatro

Ankara radyosu

26 - 1 - 1939 PERŞEMBE

12.30 Program. 12,35 Müzik (Solistler - pl). 13 Memleket saat ayarı; ajans, meteoroloji haberleri. 13,10 Türk müziği - pl. 13,40 - 14 Müzik (Uvertürler - pl). 18,30 Program. 18,35 Türk müziği: 1 — Osman beyin segâh peşrevi. 2 — Sedat Öztoprak - Segâh şarkı - Sefayı hicrinle. 3 — Refik Fersan - Hüzam şarkı - Sen gücenmişdin efendim. 4 — Cevdet Çağla - Taksim. 5 — Nuri Halil - Suzu dil şarkı - Sevda ili. 6 — Nikogos ağa - Suzu dil şarkı - Bir nigâh eyle. 7 — Sedat Öztoprak - Suzu dilsaz semaisi. Okuyan: Sadi Hosses. Çalanlar: Cevdet Çağla, Refik Fersan, Eşref Kadri, K. Niyazi Seyhun. 10.05 Konuşma (Ziraat saati). 19,25 Türk müziği - Fasıl heyeti mahur faslı. Okuyan: Tahsin Karakuş, Safiye Tokay. Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler. 20,25 Müzik (Solistler - Havayen Gitar - Sadettin Suad). 1 - Havayen Gitar için muhtelif sololar. 20.35 Müzik (Melodiler - pl). 20,45 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat). 21 Memleket saat ayarı. 21 Konuşma. 21,15 Radyo orkestrası - Şef: Praetorius. 1 — Kurt Atterberg - Varmlandsrhapsodie, op. 36. 2 — Paul Graener - Divertimento, op. 67. Allegro Vivace - Allegretto Scherzando Larghetto - Un poco allegretto, Con grazia - Allegro. 3 — Jan Brahdts - Buys - Poetischer Spaziergang (Şairane gezinti) op. 50. Das Bashlein (Derecik). Hirten in öder Einsamkeit (Issız yalnızlıkta çobanlar). Begegnung (Tesadüf). Das grammophon in der Schenke (Meyhanede gramofon). Harap şatonun anlattıkları. Acaip yolcu. Gelip geçen fırtına. 22.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 22,25 Müzik (Konser -pl). 22,45 (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Arnold Meister - Bohemya rapsodisi. 2 — Krüger - Hanschmann - Andalusia - Lıoanyol valsı. 3 — Ganglberger - Aşk çanları - şarkı. 4 — Johannes Brahms - Macar dansları No. 5 ve 6. 5 — Villi Lautenschlaeger - Yıldızlara doğru - Fantezi. 6 — Viga Gabriel - Hafta nihayeti pazar gelir, marş. 7 — Johann Strauss - Viyana ormanlarının efsanesi. 8 — Valter Schröder - Akşam üzeri - hazin parça. 23,45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Ankara radyosuuun yarınki programı

27 - 1 - 1939 CUMA

12,30 Program. 12,35 Müzik (Türk müziği - pl). 13 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri. 13,10 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Max Schönherr - Alp söylülerinin dans havaları. 2 — Georges Bizet - L'Arlesienne - I inci süit. a) Prelüd, b) Menuetto, c) Adagietto, d) Carillon. 3 — Paul Lincke - Kâhküllerinle sen - Melodi. 4 — Niemann - Tango. 5 — Alois Hutschera - Benim cennetim - Melodi. 6 — Franz Lehar - Tango kraliçesi operetinin valsiarı. 18,30 Program. 18,35 Müzik varyete - pl. 19,05 Türk müziği (Karışık program). Okuyan: Tahsin Karakuş. Çalanlar: Hakkı Derman, Hasan Gür, Eşref Kadri, Hamdi Tokay, Basri Üfler. 19,35 Konuşma. 19,50 Türk müziği: 1 — Sakih efendi - Şehnaz peşrevi. 2 — Şair Nazım - Şehnaz semai - Didem yüzüne nazır. 3 — Dellal zade - Şehnaz şarkı - Etmedin bir lâhza ihya. 4 — Refik Fersan - Tanbur taksimi. 5 — Şevki bey - Hicaz şarkı - Sen bu yerden gideli. 6 — Şevki bey - Hicaz şarkı - Ateşi suzanı firkat. 7 — Selim - Şehnaz şarkı - Bir nevcivan dil müptelâdır. 8 — Şemsettin Ziya - Şehnaz şarkı - Denizin dalgasını. 9 — Sedat Öztoprak - Şehnaz saz semaisi. 10 — Kemal Niyazi Seyhun - Kemençe taksimi. Çalanlar: Vecihe, Refik Fersan, Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun. 11 — Radife, Sadettin Kaynak, Yesari Asımdan şarkılar. 20,45 Ajans, meteoroloji haberleri ve ziraat borsası (fiyat). 21 Memleket saat ayarı. 21 Konuşma (Haftalık spor servisi). 21,15 Riyaseti cumhur flarmonik orkestrası - Şef: H. Alnar: 1 — Josip Slavenskı: Balkanophonia. Sırp dansı, Arnavut şarkısı, Türk dansı, Yunan şarkısı, Romen dansı, Benim şarkı, Bulgar dansı. 2 — P. J. Çaykovski - 5 inci senfoni. 22,25 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 22,35 Müzik (Caz band - pl). 23,30 Müzik (Melodiler). 23,45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki programı.

Yabancı radyolardan seçilmiş parçalar:

Programdaki vakitlar Türkiye saati üzerine ve öğleden sonraki saat olarak verilmiştir.

OPERA VE SENFONİ KONSERLERİ

- 9.10 Breslav: "Der Freischütz" (Veber).
- 9.10 Kalundborg: "Mastersingers" (Vagner) "Aile senfonisi" (R. Strauss).
- 9.30 Kolonya: "Karmen" (Bizet).
- 10. Roma gr: "İkinci senfoni" (Martucci).
- 10. Turino gr: "Kral Hasan" (Gedini) Venedikteki La Fenice tiyatrosundan naklen.
- 10.15 Londra (R): Senfoni orkestrası.
- 1. Frankfurt, Stutgart: Bah, Şubert, Rahmaninof, Mozart.

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER

- 5.15 Radio Paris: Viyolonçello.
- 7.15 Berlin (Uz.): Şarkı.
- 9.25 Athlone: İskoç Halk şarkıları.
- 12.5 Varşova: Leh musikisi.
- 12.10 Brüksel 1: Kuartetler (Haydn, Hindemith).

ŞEHİR TİYATROSU
26 - 1 - 939 Perşembe
akşamı saat 20.30 da
Tepebaşı Dram Kısmı
HAYDUTLAR (5 P.)
İstiklâl Caddesi Komedi Kısmı
OĞLUMUZ (4 perde)

HALK OPERETİ
Bu akşam saat (9) da
Büyük Operet
MODERN KIZLAR
Şen Operası
YAZAN: *Mahmut Yesari.*
Cumartesi, Pazar matine saat (16) da

TURAN TİYATROSU
(Bu akşam)
Cemal Sahir, İsmail
Dümbüllü birlikte
ÜÇ ASKERLER
Komedi 3 perde
Yeni varyete numaraları; Şante, Düet

Eğlenceli köşe:

SOLDAN SAĞA:

1 — Kalabalık, bundan sonrası. 2 — Esef ile, bayrağımızın rengi. 3 — Gözlere sürülen bir nesne, dağların insan sığınmasına müsait kovukları. 4 — Uzak yerin Anadolu dilinde ifadesi, dünya, bir nota. 5 — Rayihalı. 6 — Vücutta çıkan bir nevi fazlalık (hastalıktır). 7 — İnce su, güneşin küçüğü, bir Türk harfinin adı. 8 — Acı duyulduğu zaman çıkarılan bir nevi ses, anası babası bir olan. 9 — Et kıymağa mahsus bir nevi balta, mükemmel. 10 — Telefonu açınca söylediğiniz kelime, ekmek, İran kralına verilen ad. 11 — Eski Türk efsanelerinden birinde adı geçen bir kadın, aptal.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Mahkûmların gönderildiği ada, kabakian mamul su kabı. 2 — Ziyaret eden, bir nevi balık (bizim sularımızda çıkar). 3 — Ağzın içinde bir yer, açın aksi. 4 — Birleştirme edatı, dokuzdan sonra. 5 — Mahvolma, Rumelinde harbiyle meşhur bir şehir. 6 — İskambil kâğıdında birlinin adı, bir peygamber adı. 7 — Almanyada bir yer (son zamanlarda adı geçti), İskenderun körfezine bakan meşhur bir vilâyetimiz. 8 — Aile (fransızcadan bozma). 9 — Gözleri içe doğru bakmayan. 10 — Hücum etme, göl (fransızca). 11 — Memleket (öztürkçe), rahat vaziyette olma.

Dünkü Bulmacamızın Helledilmiş Şekli

SOLDAN SAĞA:

1 — Müzayedeler. 2 — Üzüş, rökil. 3 — Nüg, civelek. 4 — Al, meyil, be. 5 — Kereviz, pas. 6 — Aui, iş, kaşe. 7 — Süz, kaşi. 8 — Adas, cava. 9 — Sale, asalet. 10 — Avene, atal. 11 — Ra, kabaran.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Münakasalar. 2 — Üzülen, dava. 3 — Züg, risale. 4 — Aş, me, üşen. 5 — Ceviz, ek. 6 — Eriyiş, ca. 7 — Döviz, kasab. 8 — Ekel, kavata. 9 — Lil, paaşlar. 10 — Elebaşı, elâ. 11 — Kese, et.

Acı Bir Kayıp

Posta ve Telgraf Umum müdürlüğünden mütekait sabık Radyo komiseri, ve Kuleli askerî lisesiyle Halıcıoğlu topçu atış mektebi riyaziye muallimi Hasan Başolun müptelâ olduğu anjin dö puatrinden salı günü akşamı Bebekteki evinde vefat etmiştir.

Cenazesi 26 - 1 - 939 Perşembe günü Bebekte tramvay caddesi 346 No.lı evinden kaldırılarak namazı Emirgân camiinde kılındıktan sonra Emirgân aile kabristanına defnedilecektir.

Ailesine sabır ve kendisine Tanrıdan rahmet dileriz.

Vefat

İstanbul Öğretmenleri Yardım Cemiyetinden:

Cemiyetimiz üyelerinden ve Çatalcanın Bahşayiş köyü okulu öğretmeni Neş'et Güler'i maalesef aramızdan ebediyen kaybettik. Kederli ailesine ve sayın arkadaşlara taziyetlerimizi sunarız.

Pazar günkü karşılaşma münasebetiyle:

G. Saray - Fenerbahçe

Hangi tarafın kazanmak ihtimali fazladır?

Bu iki ezeli rakik hakkında bazı hatıralar

Yazan: Muvakkar Ekrem Talû

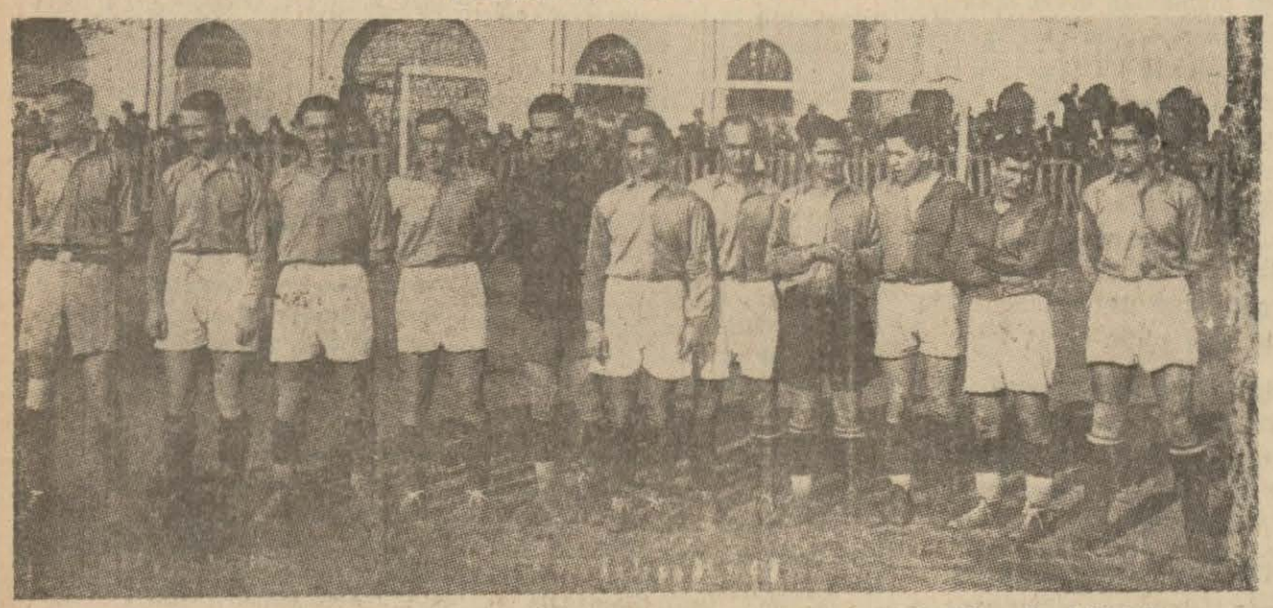

Galatasarayın; Burhanlı, Rasihli, Avnili, Nihatlı Rebiili, Leblebi Mehmtli ve Suphili takımı

"Haydi!.. Ga.. la... ta.. sa... rayyyyy!.. "

"Zeki Alâaddine.. Alâaddin Zekiye... Bazı bazı Bedriye.."

"Rarara.. rerere.. garsaray.. gassaray.. cim bom bom!"

"Haydi üstat!.."

"Dayan Nihad!.."

"Ah İsmet ah İsmet.. Nedir sen deki kısmet?"

"Fenerbahçe önünde attık oltayı!.. Sarı-Laciverdliye soktuk zokayı!.."

***

Her Galatasaray-Fener maçı arefesinde yukarda gelişi güzel sıralanmış "melodi!" örneklerini Şübertten bir parça dinler gibi hatırlarım.

Fudbolun asrî, medenî, fen-

Zeki ve Muzaffer genç arkadaşları arasında

nî, bedenî, kimyevî anlamlarına benim aklım ermiyor doğrusu! O eski heyecan, tatlı rekabet, o hava kayboldu gitti. Buna memnun olanlar olabilir. Ben sporcucudan evvel, fudbolcuyum, ve buna müteessir olmaktayım. Zira, atletizm tekniğini, pırasadan ipekli kumaş yapmak tekniğine yükselten Amerikada bile heyecan ve daha doğrusu heyecan sporu hızını ne kaybetmiş ne de değiştirmiştir. Alelâcaip fudbolleri, çamurlu güreşleri bu nevidendir. İtalyada, Uruguvayda, Almanyada, Fransada, Patagonyada da böyledir. Fudbol fudboldur. Hamam kızı da hamam kızıdır.

Zaman zaman cidden! yerinde müdahalelerle bugünkü mütekâmil! ve müterakki! şeklini alan fudbolumuzun pek yakın mazilerde geniş alâkalı mazisi vardı ki işte şimdi de onu tahassürle arıyorum. O kadar ki, -Galatasaraylı olduğum için- bin bir infialle gözümüze çarpan, içimizi yakan Ali Nacinin yazılarını bile -vallâhi ve billâhi- susayarak arıyorum. Ah!.. O satırlar faslı, öbür manadaki birer satır fakat ideal fudbol için ne kadar faydalı birer coşturucu âmildiler. Allah rahmet eylesin! Şeref derdi ki: "Ali Nacinin yazıları Fenerbahçenin Marseyezi demektir." Hakikaten gerek maçlardan evvel gerek maçlardan sonra o yazıları okuyan her Sarı-Lâciverdli, fudbolcu olsun, seyirci olsun, öyle bir cuş ve huruşa gelirdi ki aman Allah! Tabiî beri yanda biz, Sarı-Kırmızılılar da kızışır ve uykudan, yemekten, konuşmaktan kesilir heyecanı haftalarca kanımızda, beynimizde, gönlümüzde taşırdık. Ve bir lira duhuliyeli emektar Taksim stadı da on binlerce seyirci ile dolup boşalmak bilmezdi.

Bizim gibi bir mikdar hastalardan başka öylelerini bilirim ki o gün bugün ayaklarını atmış değillerdir.

Meselâ; Galatasaray-Fener üçüncü takımlarının müsabakaları bile bir hâdise olurdu. Ve bundan on sene evvel anacığım hasta hasta maçlara gider, babam da ekseriya refaket ederdi. O zaman ki kadın seyirci de daha fazla idi. Bunlar ne oldu? Mühim bir yekûn fudboldan soğudu... Hayır fudboldan soğumadı. O heyecanı duymaz oldu. Zira o zamanki halk da pek teknik ten falân çakmazdı amma alâkasını esirgemezdi.

Ha! Ali Nacinin yazılarını söylüyordum! Evet üstadın öyle şiddetli bir lisanı ve merhametsiz kalemi vardı ki sormayın!. Batırmak istediğini yerin dibine geçirir. Çıkarmak istediğini de göklere aşırırdı. Ve ayağını topa sürmemiş olduğu halde de meselâ şimdiki (Yıldız) baylara ders verecek kadar işin inceliğine vakıftı. Ona karşılık da Sadun Galip -o zaman henüz bahtiyar olmamıştı- bizim tarafın Frankosu sayılırdı. Karşılıklı ver yansın ederler, biz de o günü iple çekerdik.

Galatasarayın o zamanki kadrolarında kaleci Ulvi, müdafi A-

Alâettin top peşinde koşarken

lî, Mehmet Nazif, Mithat, Burhan, Ahmet Cevat, Usturumcalı Hüseyin, Siret, Kemal Rifat, Nihat, Suphi Batur, for hattında L. Mehmet, Muslih, Oberle kardeşler, Kemal Farukî, Sadi Karsan gibi çok yüksek kabiliyette elemanlar yer almışlardı.

Fenere gelince: Kalede Nedim müdafaada Hasan Kâmil, Galip Kadri, Cafer, Şiir Refik, Arif, Canbaz Kâmil, İsmet, Rağıp, Fahir, Zeki, Alâaddin, Sabih, Bedri, Bekir, Beleşçi Ömer, Muzaffer, Sedat, Nevzat ne mükemmel fudbolculardı. Hele Fenerbahçenin (üçüncü takım) denilen bir on biri vardı ki bugün değil bizim birinci takımlara, Avrupa takımlarına bile muvaffakiyetle karşı koyabilecek kabiliyette idiler. Bilhassa kaleci Hüsnü merhum, Bek Furuzan, haf Kara Reşat merhum, sağ açık Şehap, sol açık Seyfi ve sevimli ajans muhabiri Sedat.. Hattâ Fikret de bu tarihin yadigârdır.

İşte Fikret meydanda .. Artık o takımı bir düşünün "on bir Fikret"...

Biraz da hakemlerden konuşalım. O tarihin vur abalısı, yani Nuri Bosutu!.. mister Allen isminde bir ingilizdi. Kollejde mual lim olan bu zat -bana bizzat ken lisi söyledi- Fenerbahçeyi tutardı, amma, maçlarda daima Sarı-Lâciverdlilerin aleyhine karar lar verirdi. Ve tabiî alelusûl ıslanmadan çıkmazdı. Diğer gedikli hakemler, merhum Şeref -ki o da Galatasarayı tutardı- Hamdi Emin, Abdullah ağabey, Burhan Felek, Fethi Tahsin, Süleymaniyeli Hikmet ve ... Yusuf Ziya!..

Fenerbahçenin çok şöhretli üç "as"ı Cevat, Alâettin ve Zeki

O zaman Önişliği falân yok, koyu mu koyu Galatasaraylı. Lâkin İsviçrede Lozanspor takımında oynamış ve fudbolun tekniğine, taktiğine daha o zamanlardan çok vakıf ve en iyi hakem. Bir de Rum -sonra Yunanlı oldu ya!- Hacopulo efendi vardı. Feneri sever, fakat Yusuf Ziya ve Şerefften ödü kopardı. Binaenaleyh maçlarda (üç kilise arasında kalmış günahkâr!) vaziyetine girer ve bir hayli de pot kırardı -muretip dikkat! put dizilmesin!)

Bu haftaki tahmine geçmeden çok enteresan ve tarihî bir şeyi de söyliyeyim: Fenerbahçenin Galatasaraya attığı ilk golü yapanı merak edenleriniz vardır, değilmi? Peki.. Bu ilk şerefli ve daha doğrusunu söylemek lâzım gelirse biraz da bereketli sayının sahibi Hasan Kâmildir. Hasan Kâmil İngilterede (Çanakkale) lâkabını almış ve orada oynamış, ticareti bahriye takımından bir fudbolcudur. İlk Türk millî takımının kaptanıdır. Ve üstat Zekinin de ağabeysidir. Fenere gir diği zaman evvela for hattında çalışmış sonralar müdafaanın (dalga kıranı) olmuştur. İşte amma uğurlu ayağı varmış ki sonraları Galatasaray ağlarında gol yağmuru eksik olmamıştır. Fenerin Galatasaraya en çok gol atan oyuncusu da Zekidir. Alâaddin ve Beleşçi Ömerin de hatırları sayılır ha!..

Gelelim bu haftaki neticeye.. Ben öyle yüzde otuz üç buçuk şu kazanır, yetmiş iki buçuk bu kazanır diye bir riyazi ölçüye girmem. Zira kara cümlem doğrusu kıttır. Daima fudbolcuların kalite, form, antrenman kıvamlarını ayarlar ve buna bir de (hissikablelvukuu) ilâve ettim mi tahminimi yaparım. Amman yanılmışım. O zaman da şu fıkra teselli bulurum:

Adamın karısı doğuracakmış. çağırılan ebeye sormuşlar:

—Kız mı, erkek mi?

Diye. Ebe "Kız" demiş. Lâkin ne olur ne olmaz halânın kapısına da (oğlan) diye yazmış. Nihayet çocuk doğmuş. Oğlan değil mi? Ana, baba sormuş:

— Ebe hanım, hani çocuk kız diyordun?

Ebe istifini bozmadan:

— Aman nasıl olur? demiş. Gidin halânin kapısına bakın bildin mi bilmedin mi?

Şimdi ben de diyorum ki bütün umumî kanaatin hilâfına bu hafta Galatasaray kazanacaktır. Hem halânın kapısına da bir şey yazmadım.

Muvakkar Ekrem Talu

Fransa - İtalya

Arasında Spor Teması Yapılmıyacak

Fransa ile İtalya arasındaki son siyasî vakalar üzerine Fransa hükûmeti İtalya ile her türlü spor temaslarının kesilmesine karar vermiştir.

Lehistan - İsveç Boks Maçı

Stokholm, 23 (A.A.) — Lehistan boks millî takımı İsveç millî takımına 6 - 2 galip gelmiştir. Neticeler şunlardır:

Retholz, (Leh) Stigi (İs) e sayı hesabiyle.

İsveçli Stroen, Kozioleki sayı hesabiyle.

Tüy siklette: Czortek (Leh) Kurt Kreugeri sayı hesabiyle.

Hafif siklette: Vozniakieviç (Leh) Jonhssonu sayı., Kolczyski (Leh) Hammeri ikinci ravundda nakavt ile, orta siklette: Pisorski (Leh) Aagreni sayı hesabiyle., yarı ağırda: Szymura (Leh) Andersonu sayı hesabiyle. Ağır siklette: Tandberg (İsveç), Pilat'ı ikinci ravundda nakavt ile mağlûp etmiştir.

Atletizm

Pentatlon Müsabakası Neticelendi

Halit birinci Şerifte ikinci oldu

Pentatlon ikincisi Şerif

İlki 1938 yılında yapılan dahili pentatlon birinciliği 193[illegible] nesinde de tekrar edildi. Üç kategori üzerinde yapılan müsa[illegible] larda muhtelif rekorlar kırıldı. Birinci kategoriye 25, üçüncü [illegible] goriye 21, dördüncü kategoriye 13 atlet iştirak etmiştir. Ko[illegible] 58 metrelik kapalı pistte yapıldı.

Alınan teknik neticeler şunlardır:

K. I. Adı	Yüksek	Durarak	Uzun	7.5 Kg. Gülle		200	
Halit	1,57	2.72		9.87	.31	67„4	29
Şerif	1.57	2.62		10.95	.32„3	.70„4	27
Bülent	1.60	2.59		11.04	.33„1	.72„3	26
Suat	1.40	2.49		10.45	.31„2	.69	26
Arat	1.52	2.52		12.16.	32„3	.75	26
Muammer	1.47	2.52		10.10	.32	.72	25
K. III.				**Gülle 5.5 Kg.**			
Feyyaz	1.57	2.51		8.60	.31„1	.71„3	26
Ömer	1.40	2.40		10.47	.30„4	.70„2	25
Neriman	1.40	2.45		9.07	.31„1	.69„3	24
Sait	1.40	2.32		9.10	.31„2	.69„3	23
Kâzım	1.30	2.30		7.60	.31„4	.67„3	21
Arif	1.30	2.39		9.49	.33	.73	20
K. IV.				**Gülle 4. Kg. 58 Metre**			
Cezmi	1.40	2.36		9.91	.32	.9„1	23
Masanoviç	1.31	2.34		9.77.	31„1	.9	23
İhsan	1.45	2.35		10.13	.35„1	.9„2	20
Stavro	1.30	2.20		10.02	.34„3	.9„2	18
Bedri	1.30	2.44		8.18	.33	.9„4	19
Cemil	1.30	2.10		10.55	.34	10„1	17

Koşular 58 metrelikkapalı pistte yapıldığından koşucunun hine 400 metrede 12.200 metre 6 saniye hesaplamak lâzımdır de koşmuş bir koşucunun esas kıymeti 54 tür.)

Birinci kategoride Halit sayı rekorunu 2909.60 dan 29[illegible] Millî takımdan Cemal 400 metre rekorunu 67.4 ten 66.4 de meye muvaffak oldular. Üçüncü kategoride yüksek atlama 1.[illegible] 1.57 ye, gülle atmada rekor 9.96 dan 11.05 e çıktı. Dördüncü goride Galatasaray lisesinden Cezmi puvan rekorunu 2144.[illegible] 2360.50 ye getirdi. Yüksek atlama 1.40 tan 1.45 e yükseldi. 8.65 ten 10,55 e çıkartıldı, 200 metre 31.2 den 31.le düşürüldü.

Atlamalar günü bu pazar Beyoğlu Halkevi jimnastik sa[illegible] da yapılacaktır.

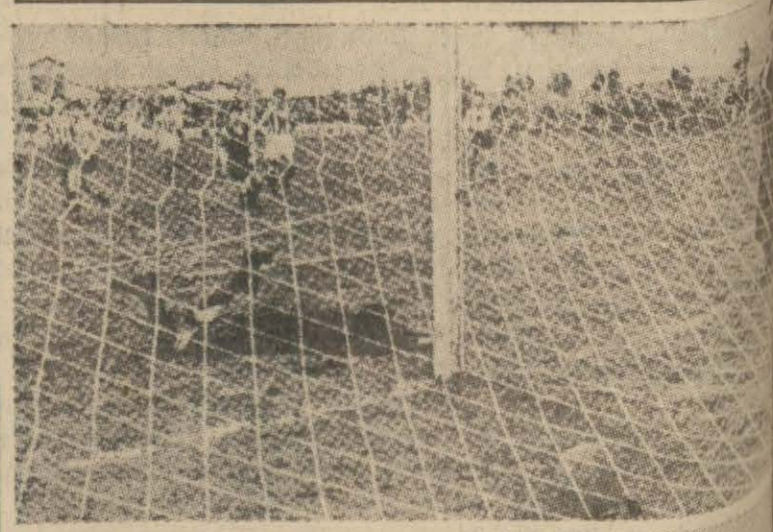

Ankarada spor

Ankara lik maçlarının bu haftaki neticelerini evvelki gün yazmıştık. Bugün de bu müsabakalarda alınmış resimlerden bir kaçını neşrediyoruz: Üstte ve yanda: Pazar günkü karşılaşmalar da heyecanlı bir an ve bir gol, aşağıdaki resimde ise: Muhafızgücü stadının bedavacılar tribünü görülmektedir.

(Diğer Spor yazılarımız 9 ncu sayfada)

Mahkemelerde

Madam Atina davasında

Şahitleri tehdit cürmile bir kuuduracı tevkıf edildi

Asliye birinci ceza mahkemesinde randevuculuk suçundan mevkufen muhakeme edilen Madam Atinanın duruşmasında şahitlik edecek bazı kadınların, Dimitri adında bir kunduracı tarafından yalan şahadette bulunmaları için tehdit edildikleri yolunda müddeiumumiliğe bir ihbar yapılmıştır.

İhbar üzerine tahkikata girişen müddeiumumîlik işin doğru olduğu neticesine varmış, delil topladıktan sonra dün suçluyu yakalamıştır. Dimitrinin Beyoğlunda lüks bir ayakkabıcı dükkânı vardır. Madam Atina evine devam eden kadın ve genç kızların ayakkabılarını Dimitri yaptırmaktadır. Bu suretle yüzlerce çift şık ayakkabılar yapan ve senede asgarî 1500 — 2000 lira para kazanan Dimitri, Madam Atinanın yakalanması ile bu işinin kesileseğini hesaplayarak Madam Atinanın kurtarılması için kendisine yardıma karar vermiştir. Madam Atina ile konuşmuş, bunun ancak şahitlerin bildiklerini saklamaları ile mümkün olacağını hesaplıyarak, ..., Nezahat ve daha diğer şahitleri tehdit etmiştir.

Dün, birinci sulh ceza mahkemesine verilen Dimitri:

— Madam Atinanın kendisine ve evindekilere ayakkaplar yaptığım doğrudur. Ama, başka alâkam yoktur. Kimseyi de yalan söylemesi için tehdit etmedim, demiştir.

Hâkim Reşit, Dimitrinin tevkifine karar vererek, evrakını müddeiumumiliğe iade etmiştir.

İkamet Tezkeresi Almıyan İki Ecnebi Mahkûm Oldu

Dün, zabıta beş aydanberi İstanbulda olmasına rağmen ikamet tezkeresi almıyan, Iraklı ulemayı diniye ülemasından Şeyh Muhammed adında birini mahkemeye vermiştir.

Şeyh Muhammed birinci cezada tercüman vasıtasile sorguya çekilmiş, şöyle demiştir:

— 21 ağustos 938 de İstanbula geldim. Şahinpaşa otelinde bu güne kadar oturdum. Böyle bir şeyden haberim olmadığından tezkere almadım.,, Hâkim kanundan bihaber olmanın özür sayılmıyacağını söyliyerek kendisine beş lira ceza, 100 kuruş ta muhakeme masrafı ödemeğe mahkûm etmiştir.

Bundan başka Bulgar tebaasından Hrizo adında bir kadın da ikamet tezkeresi almadığından mahkemece beş lira cezaya mahkûm edilmiş, fakat sabıkası olmadığından cezası tecil edilmiştir.

100 Paralık Kurabiye Çalmaktan Suçlu

Salâhattin adında 14 yaşında bir çocuk, iki sene evvel işlediği bir suçtan dolayı dün İstanbula gelmez yakalanmıştır. Salâhattin çocuğun iki senedir aranmasına sebep olan suçu 100 paralık bir kurabiye çalmaktır. Birinci sulh ceza mahkemesine verilen Salâhattin mahkemede demiştir ki:

— Bu kurabiyeci Ahmet bir sokakta kurabiye satıyordu. Cebimde yüz param vardı. Bu parayla bir parça ver dedim, olmaz dedi. Ben ısrar edince çaldı diye arkamdan koşup polise söyledi. Halbuki vaka dediğim gibidir. Kurabiye falan çalmadım. Sonra kaçıp Zonguldağa kaçtım. Orada amelelik yapmağa başladım.,,

Hâkim Reşit Salâhattin çocuğu serbest olarak muhakemesine karar vermiş, duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

Sırolan Altınlar

Galatada Ermeni katolik kilisesindeki odalardan birinde oturan Agop bir gün bin bir itina ile sakladığı 80 sarı altının sirrolduğunu görmüş, polise koşmuştur. Agop parasını komşu odada oturan Piyer Perimoğlunun çalmış olduğunu söylemiş. Piyer de yakalanarak asliye ikinci ceza mahkemesine verilmiştir.

3,5 aydanberi mevkuf bulunan Perimoğlunun dünkü duruşmasında diğer odalarda oturan ihtiyar Ermeni kadınları şahitlik etmişler, Agobun altınları olduğunu bildiklerini fakat Piyerin çaldığını görmediklerini söylemişlerdir.

Bunun üzerine tahliye talebinde bulunan suçlu vekilinin talebi kabul edilmiş. Perimoğlunun 150 lira nakdî kefalet verdiği takdirde serbest bırakılmasına ve muhakemenin başka bir güne talikine karar verilmiştir.

İki Sabıkalı Mahkûm Oldu

Sabıkalı hırsızlardan Ahmet Şakirle Kirkor adında bir arkadaşın son defa yaptıkları bir çok hırsızlıklardan ve bu arada Ayşe ile Muzafferin evinden eşyalar çalmaktan asliye ikinci ceza mahkemesinde görülen duruşmaları dün bitirilmiştir.

Ahmet Reşat 2 sene 8 ay, Kirkor da 6 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Çocukları Kurtarma Yurdunda Tahkikat

Galatadaki Çocukları Kurtarma Yurdu hakkında belediye reisliğine bir ihbar yapılmış, bu ihbar üzerine iki müfettiş tahkikata başlamıştır. İhbarı yapan bu müessesede evvelce çalışmış bir zattır.

Diğer taraftan haber aldığımıza göre, yurt yeni sene bütçesile maarif idaresine bağlanacaktır. Bir terbiye müessesesi olan yurdun maarife bağlanması daha doğru görülmektedir.

—o—

Ekmek Narkı Değişmedi

Belediye nark komisyonu toplanmış, ekmek ve francala fiyatlarını ipka etmiştir. Diğer taraftan ikinci nevi ekmeğin çeşnisini değiştirmek üzere bayramdan sonra ikinci bir tecrübe daha yapılacaktır.

—o—

Şirketi Hayriyenin Plâjı

Şirketi Hayriye idaresi Anadoluhisarında modern bir plâj yaptırmaya karar vermiş, hazırladığı projesini belediye fen heyetine vermiştir. Dün şirket işletme müdürü Sadi belediyeye gelerek proje üzerinde vali ile görüşmüştür.

—o—

Pertev Niyal Lisesinden Yetişenler

Pertevniyal Lisesinden yetişenler kurumu başkanlığından:

Kurumumuzun senelik kongresi 4—2—939 cumartesi günü saat 15 te Aksaraydaki lise binasında yapıalcaktır. Bütün mezun arkadaşlarımızın gelmesini rica ederiz.

—o—

Okul Doktorları

Maarif Vekâletinin tensip ettiği yeni bir şekle göre talebesi çok olan liselerin doktorları okulun açık bulunduğu saatlerde muhakkak surette okullardaki vazifeleri başlarında bulunacaklardır.

Aktris Mari bugün

Yalancı venüsün modeli

Bir İki Gün İçinde Meşhur Oluverdi

Fransada bir tarlada yerde gömülü olarak bulunan bir Venüs heykelinin, zannedildiği gibi antika olmadığı, bugünkü bir heykeltraş tarafından yapıldığı anlaşılmıştı.

Bu heykele modellik etmiş olan Anna Studenka ismindeki Lehli kadın da, bu sayede bir iki gün içinde meşhur olmuş ve Lyon'daki bir müzik Holde artistliğe başlamıştır.

Resimde bir temsil esnasında görülüyor.

—o—

Fikir Adamı Kimdir?

Fransız şairi Pol Valeri bir milletin manvî kuvveti ve maşerî hisleri hakkında yapılan bir ankete cevap verirken fikir adamını şöyle tarif ediyor:

"Bence fikir adamı, mesleği ne olursa olsun, her şeyden uzak yaşıyan adamdır ve vazifesi fikre taallûku olan şeylerin yekûnunu yükseltmektir. Bundan öte ye gidemez. Zira, bu sermayenin kullanılması umumun sahasına ait bir iştir.

"Sonra şunu da unutmayın ki bir adam çok zeki olur da bir fikir adamı, bir münevver olmıyabilir. Onun için, münevver mefhumu ile manevî kuvvet mefhumunu biribirinden ayırmak lâzımdır.,,

Türk sahnesinde bir zamanlar en fazla alkışlanan kadın

Aktiris Marinin Hazin hayatı

Aşk, para şöhret ve gençlik duygularından sonra...

Yazan: Neriman Hikmet

Aktris Marinin otuz sene evvelki bir resmi

Bir zamanların meşhur bir artist Mari'si vardı. On sekiz sene evvel Konyada ölen sanatkâr Salimin karısı Mari. Bugün genç artistlerden Naşidin yanında çalışan Faik Küçük ile gene artist olan Muradın annesi Mari...

Evvelce Mariyi tanımayan yoktu. Bugün o belki biraz unutulmuştur, hatıralardan uzaklaşmıştır, ama vaktinde çok alkışlanmış, çok beğenilmiş.

Mumhanedeki evinin ışık girmeyen karanlık odasında sedirin üstünde karşı karşıya oturuyoruz. Eskilerin çok iyi tanıdığı bu kadın şimdi benimle konuşmak istemiyor gibi hep susuyor. Sanki bir zamanlar nasıl yaşamış olduğunu duyurmaktan çekiniyor. Çabuk unutulmuş olmanın yesi içinde.

Ona bakıyorum, yüzü hususiyetsiz, şişman yanakları kırışmağa başlamış. Dolgun vücudu fazla kalın ve taşkın, ellerinin ucunda parmakları da şişmanlıktan kısalmış görünüyor. Onun eski Âlemin pek beğendiği bir kadın olduğuna inanmak güç... Elime verdiği albümünü karıştırırken daha ziyade bir kartpostala benzeyen dağınık, uzun saçlı genç, güzel bir kadın resmi gözüme ilişti.

— Bu kadın kim! diye sorunca, bana bakmadan:

— Vaktile biz idik! dedi.

— Ya! Bu siz miydiniz? demekten kendimi alamadım.

Karşımda gördüğüm resimle bu genç kadın arasındaki fark beni haklı olarak şaşırtmıştı. Doğrusu bir insanın yirmi, otuz sene evvelki halinin bu kadar ayrılık göstereceğine şahit olmak acı geldi. O, hayretime yalnız:

— Evet, diye mukabele etti; siz bana şimdi ne bakıyorsunuz, ben artık hiç oldum.

Sanatkâr Mari "hiç oldum" derken yüzüne tekrar baktım. Meğer ben onun gözlerine dikkat etmemişim. Güzel değildiler, fakat kadının içini, şahsiyetini gösterecek derecede kuvvetliydiler.

* * *

— Sahneye ne vakit çıktınız?

— Benim sahne hayatım çok eskidir. Ben Şamramdan gencim ama, artistliğim ondan daha çok evveldir. Bugün 51 yaşındayım. Sahneye on üç yaşındayken çıktım. Bu tiyatro Galata rıhtımında idi. O zamanlar buralarda küçük barakalar vardı. İşte o devrin tiyatroları bu barakalarda idi.

Bir sene sonra Tanaş adında biri beni aldı, Zonguldağa götürdü. Zonguldaktaki tiyatronun sahibi Salim bey idi. Yani çocuklarımın babası. Onunla ilk karşılaştığımız günlerde sevişmiştik. Beraber Giresona gittik, Giresonda evlendik.

— Bu hayat sizin için zevkli miydi?..

— Evvelâ, şüphesiz zevklidir. Fakat çok acı tarafları da oluyor. Hastalık, sağlık dinlemez. Biz sanatımızı halka göstermek için, halka tanıtmak ve sevdirmek için neler çekmedik, neler? Anadoluda ne dağlar aştık, ne bayırlar dolaştık. Muvaffakıyetli, muvaffakıyetsiz günlerimiz oldu. Çok para kazandık, çok sıkıntı çektik. Ama bu hayattan şikâyet edemezdik. Çünkü bu hayat sanat hayatı idi...

Hiç unutmam, seferberlikti. Kar buram buram yağıyordu. Çalgı çaldık; oyun oynadık; günlerce kimse bizi seyre gelmedi... Fakat ömrümüzün çok güzel günleri de oldu. Düğünler Samsunda geçmişti. Aşk, saadet, gençlik, şöhret, muvaffakıyet, para... Bunların hepsi birleşmişti. İnsanın garip tecellileri var, kızım.

— En ziyade severek oynadığınız piyes hangisidir.

— Ben "Vatan ve Silestre" yi çok beğenirim. Fakat "İtimat, Emel, Rikkat" teki Alberin kızı Lüsyeni temsil etmeğe bayılırdım. Hattâ bir gece kumpanyanın süflörü tam Roma perdesinde idik, şaşırmış olacak, beş altı sayfa birden atladı. Sözümün tabiî seyri kesilmişti. Ben rolümü o kadar iyi ezberlemiştim ki falso olmadı; hattâ en iyi oynadığım gecelerimden biri olduğundan o gece halk beni çok alkışlamıştı.

— Şimdi, vaktinizi, nelerle meşgul olarak geçiriyorsunuz?

— Zevcim Konyada ölünce İstanbula geldim. Bir müddet Naşit beyle çalıştım. Bu sıralarda vaziyetimden çok memnundum. Sonraları komik Şevki ile bir arada bulundum. Bu son senelerde artık beni aramaz oldular. Ancak senede bir defa, gene eksik olmasın, Şevki bey beni çağırıyor. Ana rollerini bana veriyor. Halk evlerinden, Dümbüllü İsmailin kumpanyasından da ara sıra isteniyorum.

Bu son aylar içinde öyle günlerim oluyor ki, sıkıntıdan patlıyacak gibi oluyorum. Kendi kendime, bu pencerenin önüne oturuyorum: Hıçkıra, hıçkıra ağlayorum. Gene öyle günlerim de oluyor ki susmak, mütemadiyen susmak, hiç kimse ile konuşmak istemiyorum.

Bugünkü halim bana çok acı geliyor. Çok kederli ve hüzünlüyüm. Arada bir olsun arkadaşlarımın hatırımı sormayışları bana dokunuyor. Yalnız gençler, eksik olmasınlar! Onlardan beni arayan oluyor.

Düşünün kızım, ben öyle bir insanım ki senelerce sahne ha-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Ne var, Ne yok?

Yastığa Ayaklarınızı mı Korsunuz?

Vaktile Avrupanın bazı memleketlerinde köylüler, gece yatarken, yastığa başlarını değil ayaklarını korlarmış.. Bu garip âdetin sebebini mi soruyorsunuz; pek te manasız değil, bakın köylüler nasıl düşünürlermiş:

Yastık, vücudün bir kısmının rahat etmesi içindir. Biz köylüler sabahtan akşama kadar tarlada dolaşıyoruz, yol yürüyoruz, en fazla ayaklarımız yoruluyor. Bunun için ,başımızdan ziyade ayaklarımızın dinlenmeğe ihtiyacı var.

Haklı değiller mi ya!

İlk Gazete

Avrupada ilk gazete bundan üç yüz sene kadar evvel neşredilmişti. Bizde de 100 sene kadar evvel. Dünyada ilk gazetenin Çinliler tarafından çıkarıldığı da söylenir.

Fakat işin aslı aranırsa ilk gazete bundan iki bin sene evvel eski Romalılar tarafından çıkarılmıştır diyebiliriz. Filhakika, Sezar zamanında Romada "Akta Diurna., (Gündelik iş) isminde yazılı kâğıtlar çıkarılır ve abonelere dağıtılırdı. Ayrı ayrı olarak elle yazılan bu kâğıtlarda günün hâdiseleri bildirilirdi.

İnsanlar Gittikçe Beyinsizleşiyormuş

İnsanların gittikçe daha zeki oldukları zannediliyordu. Halbuki tetkikat bunun aksini göstermektedir.

Yapılan ilmî hesaplara göre, bugün bir erkeğin beyni 1,450 santimetre mikâbıdır, kadının ise 1,300 santimetre mikâbı. Halbuki, Avrupada yaşıyan en eski insan sayılan bir fossildeki beynin 1,475 santimetre mikâbı olduğu görülmüştür.

Demek oluyor ki insanlar gittikçe beyinsizleşiyor...

Impeks şirketi nasıl kurulmuş?

Eski Başvekilimiz Celâl Bayar, evvelki gün Parti Grupunda İstanbulda bulunan "İmpeks Limited" isimli bir şirket hakkında izahat vermiş ve bu şirketin İngilterede bazı müesseselere müracaat ederek yüzde 4-6 komisyon verdikleri takdirde Türkiye ile yapmak istedikleri bütün işlerin o müesseselere verilmesini temin edeceğini bildirdiğini ve hükûmetten de bunu haber alarak lâzımgelen tedbirleri aldığını söylemiştir.

Ankaradan verilen bu malûmat üzerine bir muharririmiz dün bu işle meşgul olmuş ve ismi ecnebi olduğu halde bu müessesenin bir Türk şirketi olduğunu meydana çıkarmıştır. Bu hususta muharririmizin elde ettiği çok aneteresan malûmat aşağıdadır:

İmpeks Limitet Şirketi Nasıl Kuruldu!

"İmpeks Limited" şirketi bundan üç ay kadar evvel "Kemal Film" acentesi sahiplerinden Kemal Seden ve Şakir Seden tarafından teşkil edilmiştir. Şirketi teşkil eden bu iki ortak kardeşdirler, ayrıca 3 cü bir kardeşleri daha vardır ki Süleyman adındaki bu zat da Denizbankın tekniloji şubesi müdürüdür. Bu şube bankanın ecnebi memleketlerle olan temasını ve alım satım işlerini idare etmektedir. Fakat üçüncü kardeşin resmen şirketle bir alâkası yoktur.

Kemal ve Şakir Seden aralarında kurmağa karar verdikleri bu şirket için bir de mukavele hazırlamışlar ve şirketi 19 Teşrinievvel 938 tarihinde İstanbul ticaret odasına resmen tescil ettirmişlerdir. Tescil numarası 24114 tür. Bu tescil hâdisesi 25 İkinciteşrin 938 tarihli sicil ve ticaret gazetesiyle de neşredilmiştir.

Mukavele Hükümleri

İki kardeş şerikin aralarında yaptıkları bu mukavele 21 maddeden ibarettir. Mukavelenin başında şöyle denilmektedir:

Beyoğlunda Tomtom mahallesinde İstiklâl caddesinde 377 numaralı Banka hanının ikinci katında 3 numaralı daire mahallî ikametgâhı ticarî ittihaz olunmuştur. (Bu daire ayni zamanda Kemal Film acentesidir ve evvelki gün yapılan resmî araştırmada burada İmpor Limited şirketi olmuştur.)

Her nevi komisyon, ithalât ve ticaret işleriyle iştigal etmek için kurulmuştur. Şirketi teşkil edenler Kemal Seden ve Şakir Sedendir. Kemal Seden Banka hanında 9 numaralı dairede ikamet etmektedir. Şakir Seden de Boğaziçinde Emirgânda Çeşme sokağında 5 numaralı evde oturmaktadır.

Bu iki ortak aşağıdaki mukaveleyi kararlaştırmışlardır.

1 — Tafsilâtı bu mukavelede yazılı olduğu veçhile albüm ihdas edilmiş veya ileride ihdas edilecek hisselerin gerek bugünkü ve gerekese istikbaldeki sahipleri arasında işbu mukavelename dairesinde bir limited şirket kurulmuştur.

2 — Şirketin maksadı her nevi komisyon işleri, ithalât ve ihracat ticaretidir.

3 — Şirketin merkezi İstanbulda Banka hanında 3 numaralı yazıhanedir. Türkiye dahil ve haricinde de şubeler tesis edilecektir.

4 — Şubeler tesis edilirken İktısat Vekâletine malûmat verilecektir.

5 — Şirketin sermayesi beheri 500 liralık 100 hisse senedi olmak üzere 50 bin Türk lirasıdır. Şirket sermayesinden 50 hisse Kemal Seden ve 50 hisse de Şakir Sedene aittir. Bu hisselerin yüzde ellisi yani nısıf miktarı yukarıki hissedarlar tarafından tediye olunmuş ve diğer nısfının tediyesi teahhüt edilmiştir.

6 — Hisseler nama muharrerdir. Hissedarlar şirketin teşkilini takip eden iki sene içinde hisselerini başkalarına satamazlar.

7 — Umumî hükümler.

8 — Şirketin müddeti yedi senedir. Bu müddet İktısat Vekâletinin müsaadesi üzerine sicil ve ticaretçe tescil ve usulen ilân gününden başlar.

9 — Umumî hükümler.

10 — Ortaklar. içlerinden biri veya hariçten bir şahsı şirketin devamı müddetince veyahut daha kısa bir müddet için umuru mesaili rüyet etmek ve vekâleten muamelâtı idare ve tedvir eylemek ve bilcümle emval ve nukuta vaziyet ve idare etmek ve her nevi hususatı icra eylemek salâhiyetini haiz bir müdür tayin etmek salâhiyetine maliktirler.

Müdür, işbu şirketin mevduu ile gerek doğrudan doğruya ve gerekse dolayısiyle münasebettar, umur ve muamelât ile de ayrıca şahsan iştigal edemez."

Mukavelenin bundan sonraki maddeleri tamamen umumî hükümlerden ibarettir.

İşte bu mukavele "Kemal Film" acentesiyle "İmpeks Limited" şirketinin münasebeti tamamen meydana koyan bir vesikadır. Evvelki gün, Kemal Film acentesinde yapılan araştırmanın mahiyeti de bu vesika ile anlaşılmış olmaktadır. Şimdi gelelim diğer malûmata:

Şirket Neden Kurulmuştu?

Verilen malûmata göre hükûmetimiz İngiltereden mühim miktarda kredi temin ettikten sonra bazı kimseler, İngiltere müesseselerinin bize yapacağı sınaî işlerle diğer inşaat işleri üzerinde ve iki taraf arasında bir komisyonculuk vazifesi görmeği kararlaştırmışlardır.

Eski Başvekil Celâl Bayarın da Parti Grupunda söylediği gibi, işte İmpeks Limited de bu gibi işlerle uğraşmak üzere kurulmuştur. Şirket, İngilteredeki birçok müesseselere müracaat etmiş ve Türkiyede kendilerine birçok işler temin edeceğini söyliyerek bu arada kendilerinin de yüzde 4 - 6 komisyon alacağını bildirmiştir.

Haber verildiğine göre, şirketin bu açık gözlülüğü İngilteredeki müesseselerin hükûmetimize müracaatı üzerine meydana çıkmıştır.

Bunun üzerine derhal İngiltere ile olan bütün işler durdurulmuş ve tetkikler yapılmağa başlanmıştır.

Bu arada Denizbank tarafından İngiltereye sipariş edilmek üzere olan yeni gemilere ait mukavele de hükûmet tarafından tasdik edilmemiştir.

Şehrimizde Yapılan Araştırmalar

Diğer taraftan ayrıca hükûmet vaziyeti adliyeye bildirmiş ve Ankaradan gelen bir emirle İstanbul müddeiumumiliği ve zabıtası derhal harekete geçmiş ve şirketin merkezi ile ortaklarının evlerinde araştırmalar yapmıştır.

İlk önce şirketin Beyoğlunda Banka hanındaki Kemal Film müessesesindeki merkezine gidilmiş ve başta İstanbul müddeiumumisi Hikmet Onat ve polis müdürü Sadreddin Aka olduğu halde bir tetkik komisyonu tarafından bütün muamelât ve muhaberata ait evrak Ankaraya gönderilmek üzere alınmıştır.

Buradan sonra ayni handaki şirket ortaklarından olan ve İpek Film acentesi sahiplerinden bulunan Kemal Seden'in 9 numaralı dairesinde de araştırmalar yapılarak bulunan evrak ve muhabere vesikaları alınmıştır.

Araştırmalar bununla da bitmiş değildir. İmpeks Limited şirketinin diğer ortağı Şakir Sedenin Emirgânda Çeşme sokağında bulunan hanesine de gidilerek, bulunan evraklar toplanmıştır. Ayni saatlerde Galatadaki Denizbank binasında da bir araştırma yapılmıştır.

Kemal Film sahiplerinden olan ve İmpeks Limited şirketini teşkil eden Kemal ve Şakir Sedenin kardeşi bulunan Denizbank tekniloji şubesi müdürü Süleyman Sedenin bankadaki odasında taharriyat yapılmış ve elde edilen evrak alındıktan sonra oda mühürlenmiştir.

Şirkette Yüksek Mevki Sahibi Memurlar Var mı?

İmpeks Limited ortaklarından Şakir Saden birkaç aydanberi İngilterede bulunmaktadır. Kendisinin bu seyahati, İngiliz müesseseleriyle temas için yaptığı zannedilmektedir. Dün akşam üç kardeşten Süleyman Seden Londraya müstacel bir telgraf çekerek kendisinin derhal İstanbula dönmesini bildirmiştir.

Mukaveleyi okuyanlar da şirketin öyle ufak tefek işler için kurulmadığını anlayacaklardır. Mukavelede bilhassa ecnebi memleketlerde de şubeler açılacağı kaydı mühim görülmektedir.

Diğer çok mühim bir nokta da, 20 senedenberi filmcilikle uğraşan bir şirket sahiplerinin böyle birdenbire komisyonculuk ve ithalât, ihracat işlerine başlamaları ve hattâ ilk adımda bu kadar büyük bir teşkilât kurmağa kalkışmaları biraz fazlaca garip görülmektedir.

Bir tüccarın hiç anlamadığı bir işte bu kadar açılması şimdiye kadar görülmemiş bir şeydir ve bu da, şirketin başka ortakları olduğu ihtimalini kuvvetle hatıra getirmektedir.

Süleyman Seden Ne Diyor?

İmpeks Limitedi teşkil eden Şakir ve Kemal Sdenin kardeşi Kemal Film sahiplerinden Denizbank tekniloji şubesi müdürü Süleyman Seden dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Benim şahsan hiç bir şeyden haberim yok. Ben şirketle de alâkadar değilim. Ailemizin başına bir felâket geldi. Bunun iş rekabetinden doğma bir iftira olduğunu katiyetle söyliyebilirim. Ne olduğumuzu şaşırdık. Ağabeyim Şakirin Londraya, film işleri için gittiğini biliyorum. Gelecek seneki mevsim için şimdiden film tedarik etmekle meşgul olacaktı. Maamafih hakikat yakında anlaşılacaktır."

Şirketin buradaki ortağı ve ayni zamanda da Kemal Film acentesinin sahibi Kemal Seden evvelki akşam davet üzerine Ankaraya gitmiştir.

---

yatı, sanat hayatı yaşamışım. Alkış, takdir, heyecan toplamışım. Fakat bir gün, yani bugün hiç bir şey olmamış, doğmamış, yaşamamış, görülmemiş, duyulmamış, bilinmemişim gibiyim; âdeta bir eşya, bir taş parçası gibi bir kenardayım... Daha henüz bir sanat hayatı için yaşlı olmadığım halde, daha iyi olgunlaştığımı duyduğum bir zamanda âdeta ölümü bekler gibi günlerimi eksiltmeye çalışıyorum. Bundan sonra yaşamak benim için bir fedakârlıktır.

Diyor ve susuyor.

Kirpiklerinin uçlarında toplanan birkaç damla yaşı şişman ve geçkin elleriyle silerek ilâve ediyor:

— Çocuklarım var. Bugün yalnız ihtiyar bir ev kadını, bir anayım!...

Celâl Bayar kabinesi dün istifa etti

Ankara, 25 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün saat 15 te Faik Öztrak'ın başkanlığında toplanmış ve celsenin açılışını müteakip İzmir mebusu Celâl Bayarın Başvekâletten istifa etmesi üzerine Başvekâlete İstanbul mebusu doktor Refik Saydam'ın memur edilmiş olduğuna dair Riyaseticumhur tezkeresi okunmuştur.

Reis, yeni kabinein teşekkülüne kadar celseyi tatil etmiş ve Meclis saat 16,50 de Refet Canıtez'in başkanlığında tekrar toplandığı zaman aşağıdaki Riyaseticumhur tezkeresi okunmuş ve alkışlar'a karşılanmıştır:

B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine:

İstanbul mebusu Doktor Refik Saydamın başkanlığında teşekkül eden icra vekilleri heyetini gösteren listenin ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arzederim.

Reisicumhur İsmt İnönü

Başvekil: İstanbul mebusu Doktor Refik Saydam,
Adliye Vekili: Konya mebusu Fikret Sılay,
Millî Müdafaa Vekili: Bursa mebusu General Naci Tınaz,
Dahiliye Vekili: Tekirdağ mebusu Faik Öztrak,
Hariciye Vekili: İzmir mebusu Şükrü Saraçoğlu,
Maliye Vekili: Elâzığ mebusu Fuat Ağralı,
Nafia Vekili: Afyon mebusu Ali Çetinkaya,
Maarif Vekili: İzmir mebusu Hasan Âli Yücel,
İktısat Vekili: İzmir mebusu Hüsnü Çakır,
Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili: Doktor Hulûsi Alataş,
Gümrük ve İnhisarlar Vekili: İst. mebusu Ali Rana Tarhan,
Ziraat Vekili: Muhlis Erkmen,
B. M. Meclisi yarım saat 15 de tekrar toplanacaktır.

Yeni Başvekilimiz

Başvekil Refik Saydam 1881 de İstanbulda doğmuştur. Dahilî hastalıklar mütehassısıdır. İlmî rütbesi müderrisliktir. Tıp tahsilinden sonra Almanyada ihtisas yapmıştır. Birinci ve ikinci İnönü kabinelerinde Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili olarak bulunmuş, birinci Bayar kabinesinde yorgunluğu dolayısile ayrıldığı zaman kabinenin duvayyeni idi. Cumhuriyet hükûmetinin bütün sıhhî ıslahat ve inkılâpları kendisinin Sıhhat Vekilliği zamanında yapılmış, Tıp Fakültesi nin ıslahı, sarî hastalıklarla mücadele, hastaneler tesisi, Ankara tıp fakültesinin kurulması, sıtma mücadele teşkilâtı gibi sağlık davamıza ait en büyük kanunlar onun mahsulü mesaisidir.

Kızılayın umumî reisi olarak ta vazife gören doktor Saydam bu şefkat müessesesinin bugünkü ileri ve örnek hali almasında da mühim bir âmil olmuştur. Ankara mahfilleri Dahiliye Vekili ve Parti genel sekreterliğini kısa bir zaman içinde muvaffakıyetle idare eden doktor Saydamın Başvekillikte de ayni eseri daha geniş ve şamil bir rabıta ile devam ettireceğinde şüphe etmemektedir.

Yeni Ziraat Vekilimiz

Muhlis Erkmen 1891 de Bursada doğmuş. Halkalı ziraat mektebinden mezundur. Almanyada ihtisas yapmıştır. Mebus olduğu zaman Ziraat müsteşarı idi. Bu seferki ikinci ziraat vekilliğidir. İlmî rütbesi müderrisliktir.

Yeni Dahiliye Vekilimiz

Dahiliye Vekilliğine tayin edilmiş olan Faik Öztrak 1882 de Malkarada doğmuştur. Mülkiye mektebinin yetiştirdiği güzide simalardandır. Uzun müddet idare hayatında kıymetli hizmetlerde bulunmuştur. Umumî Harp yıllarında Nabülüs mutasarrıflığında bulunduğu sıralarda o havalide ordular kumandanı olan Atatürkün dikkat ve takdirini kazanmıştır. Umumî Harbi müteakip Denizli mutasarrıflığına tayin edilmiştir. Yunan ordusunun Anadoluyu işgale başladığı sıralarda Denizlide cephe teşkilâtı ve yabancı ordulara kuvvetle mukabele edilmesi hususunda büyük yararlığı geçmiş olan Faik Öztrak, bu surtle Millî Mücadelenin ilk günlerinden itibaren vazife almış, Büyük Millet Meclisi hükûmetinin teşekkülünden sonra Ankarada Dahiliye Vekâletinde şube müdürlüğüne tayin edilmiş, vekâlet heyeti teftişiye müdürü iken Büyük illet Meclisi azalığına seçilmiştir. Uzun müddettenberi mebus olarak çalışan Faik Öztrak, geçenlerde Büyük Millet Meclisi Reis vekilliğine intihap edilmişti. Dahiliye Vekili ve Parti genel sekrteri olarak ta memlekete faydalı olacağı şüphesizdir. Yeni vekilimizi tebrik ederiz.

Meclis seçiminin yenilenmesine krar verildi

(Başarafı 1 incide)

Ankara, 25 (Telefonla) — Vekiller heyeti, Parti grupu heyeti ve umumî idare heyetinden mürekep Parti divanı bugün 11 de toplandı. İçtimaa Reisicumhur İnönü başkanlık etti. Celâl Bayar bu toplantıda Başvekil olarak bulunmuştur. Toplantı on dakika sürmüş, seçimin yenilenmesi hakkındaki mütaleayı tasvip ederek dağılmıştır. Celâl Bayar Meclisteki Başvekâlet odasına davet ettiği vekillere saat on ikiye doğru tebliğ etmiştir.

İntihabat hazırlıkları emri verildi

Ankara, 25 (Telefonla) — Beşinci Büyük Millet Meclisi cuma günkü toplantısında intihabı yenilemeğe karar verecektir. Vilâytlere intihap hazırlıklarına başlamaları için tebliğat yapılmıştır. İntihabın kanunî olarak bitirilme müddeti 59 gündür. Buna göre yeni Meclis nisanın ilk haftasında toplanacaktır.

Meclis yarın ve cuma günü müstacel kanun lâyihalarını müzakere edecektir.

—o—

Tramvay Şirketi Müzakereleri

Ankara, 25 (Telefonla) — İstanbul tramvaylarının mübayaası hakkında Nafia Vekâleti ile murahhaslar arasında müzakereye devam edildi.

Şirketin mevcudatı üzerinde yapılmakta olan tetkikler son safhadadır. Müzakerelerin yakın bir zamanda bitecekti söylenmektedir.

İspanya hükûmeti Barselonu terketti

(Baş tarafı 1 inci)

Burgos, 26 (A.A.) — Saat 10 nasyonalistler Solsona - Cardona yolunun muhtelif noktalarını işgal etmişlerdir.

Roma, 25 (A.A.) — Piccolo gazetesinin Frankist cephesinde bulunan muhabiri şöyle yazıyor:

"Hava kuvetleri milisleri Fransaya taşıması muhtemel olan Barselona limanındaki gemileri şiddetle bombardıman etmektedir.

Balear adalarından gelen İtalyan tayyareleri isabetli ateşler yapmaktadırlar. Birçok gemilere mermi isabet etmektedir.

Burgos 25 (A.A) — Radio Nacional saat 15 de şu haberi vermiştir:

Nasyonalistlerin ileri hareketi bütün bölgelerde memnuniyeti mucip bir şekilde vaki olmuştur. Martorell'in işgalinden sonra, taarruz Barselonun batı şimalindeki Sabadell'i Tarrasa'ya doğru devam etmekte Rio de Elalorag'ın sağ sahilinde bulunan bütün köyler bugün öğleden evvel işgal edilmiş bulunuyordu.

Lerida, 25 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor:

Frankistler Barselonla Fransa hududu arasındaki münakalâtın merkezi olan Solsonayı işgal etmişlerdir. Frankist kıtaları Barselonun şimaline geçerek bu şehir üzerindeki tazyiklerini artırmışlardır. Barselona mudafileri kitle halinde teslim olmaktadırlar. Şehrin pek yakında düşeceği zannolunmaktadır.

Perpignan, 25 (A.A.) — Dün şarkî Pirenede kâin Formigueres civarında İspanyol hududuna 25 metrelik bir mesafede gümrük memurlariyle jandarmalar, şiddetli bir filâk gürültüleri işitmişler ve sonra da bombaların yerde çukur açtığını görmüşlerdir. Bombalar Formigueres otelinin civarına düşmüştür.

Hasarat yoktur. Cumhuriyetçi Frankist hava kuvvetleri arasında yapılan bir muharebe neticesinde bu bombaların düştüğü tahmin edilmektedir.

Fransaya ihtar

Roma, 25 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor:

Cenova ve Speziada tahşit edilen 30.000 İtalyan askerinin İspanyaya gitmek emrini bekledikleri söylenmektedir. Fransız kıtalarının İspanyada herhangi bir şekilde hareket geçtikleri haber verilir verilmez ayni emir verilecektir. Bu münasebetle şunu da ilâve etmek lâzımdır ki İtalyada bugün yeni bir ihtarda bulunulmuş ve Fransa son dakikada cumhuriyetçi İspanyaya yardım etmeğe devam etmesi takdirde İtalyanın müdahale hususunda serbestçe hareket edeceğini bildirmiştir.

Londra, 25 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

İyi haber alan mahfellerde bildiğine göre, şimalî Afrikada vukubulduğu takdirde İtalyan kıtalarını takviye etmek üzere İtalyan Libyaya ve belki de İspanyol Fasa Alman kıtaları gönderilecektir. Bu kıtalar, yalnız İtalyanın iştirak ettiği bir harp zuhurunda "gönüllü" unsurları sıfatiyle hizmet edeceklerdir.

Roma, 25 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

1901 sınıfının ilk kısmı olan 60 bin kişi talim ve terbiye görmek üzere 1 şubat için silâh altına çağırılmıştır.

Roma, 25 (A.A.) — Havas bildiriyor:

1901 sınıfından 60 bin kişinin silâh altına çağrılması ve Romanya ile şubatta milislik teşkil yıldönümü münasebetiyle gelen 20 bin milisin İspanyada muhtemel bir Fransa müdahalesi tehlikesiyle alâkadar olmaktadır. Bu seksen bin kişinin silâh altına celbi bir şubat için tahsis edilmiş olmakla beraber, küçük kıtalarla birçok sivilin tabur halinde garlara ve kışlalara doğru gittikleri olduğu görülüyor.

Paris, 25 (A.A.) — Ordre gazetesinin Almanyanın İtalyan taleplerine yanaşarak ederek kendi müstemlekelerini de bu vesile ile ileri sürmesi ihtimalini nazarı dikkate alarak yazıyor ki:

"Tetkik edilmeden tekrarlanan ve muvafık olmayan bazı iddialara göre Almanyadan İtalyaya daha fazla miktarden malzeme nakledilmektedir. Bu malzeme, ile birlikte teknikciler de gönderilmiş olması ihtimaldedir. Bu doğru değildir. Akdenizin öbür tarafında Bingazide iki muhtelif noktada Alman kuvvetleriyle askeri kıtalar karaya çıkarıldığı söylenmektedir. Bundan başka Libyanın cenubunda bazı hazırlıklar yapılmaktadır. Bu mıntakada kuyular açılmakta, hava meydanları tesis edilmekte ve daha buna benzer faaliyetler devam etmektedir.

SPOR

Yugoslav Yüzücüleri

Ağustosta şehrimizde müsabakalar yapacaklar

Bir seyah vapuriyle turnaya çı- Yugoslavyalı on kadar spor- şehrimize gelerek bir müsaba- yapacaklardır. Balkanlı sporcu- şehrimizi ziyareti Ağustos içinde olacaktır. Bu temasta üzücülerimizin hazırlanması için nda faliyete geçileceğini duy-

on karardan sonra Beykozlu ailden başka bütün yüzücüler u sporda şampiyon ve rekort- olanların mektepli olmaları inden bu temas için çıkarıla- Türk ekibinin kimlerden te- kül edeceği malûm değildir.

Avrupada spor

Avrupanın muhtelif memleket- de yapılan futbol şampiyon- müsabakalarının bu haftaki celeri şunlardır:

ITALYADA:

ampiehdarena (Fc. Lucca) 1, Fc. Miano (Fc. Modena 2 - Vevara (As. Roma) 5 - 0, Fc. onya (Ambrosiana) 1 - 1, Fc. rno (Genuva 93) 2 - 2, Fc. (Fc. Terino) 0 - 0, Lazio (Fc oli) 0 -0.

BELÇİKADA:

nyon Ss. Gilloise (Sc. Ander-) 2 - 4, Daring (Vite Star) 0, Fc. Anvers (Olimpik Şarle-) 3 - 1, Fc. Meşeln (Berşot) 3, Fc. Gent (Fç. Boom) 6 - 1, Brügge (Standard) 3 - 6, Lir- CA. Brügge) 1 - 2.

ALMANYADA:

Pazar günü Almanyadaki fut- faaliyetini Almanya kupası i- bölgeler muhtelitleri arasında- maçların dömi final karşılaşma- teşkil etmiş ve muazzam bir riz yaratmıştır.

Bu karşılaşmalarda en büyük veri telâkki edilen Ostmark, (es Avusturya) bölgesinin muhteli- Hindenburg kasabasında 50 bin ecti önünde karşılaştığı Şilezi- milletine 4 - 1 mağlûp olmuş-

Avusturya muhtelitinde Plat- Schmaus, Mock, Hanemann, yer almıştı.

Diğer bölgeler arasındaki maç- neticeleri şunlardır:

Bavyera (Aşağı Ren)	3 - 1
Merkez (Vürtenberg)	3 - 8
Baksonya (Şarkî Prusya)	3 - 0.

Bir az şaka

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

ayni şekilde okunmaz da tek minareli camilerde tek müezzinin tek başına ezan okuması gibi bir ağızdan okunur? Sonra o mahut taksimler, niçin tek sazla yapılır da şarkılarda olduğu gibi bütün çalgılar hep birlikte (akompaniman) taksim yapmazlar? Ben bu ciheti bir tarihte bizim viyolonist Muhittin Sadığa sormuştum, o da bana şu cevabı vermişti:

— Gazellerimizle taksimlerimiz ne vakit armonize edilecek olursa! Bu dediklerin de o zaman olur.

Halbuki Hakkı Süha Gezgin den duyalı üç ay kadar oluyor: Geçen yaz ortalarında bir mehtaplı bir gecede meşhur muganni Münir Nurettin, Vedia Rıza, Sadettin Kaynak, Hafız Yaşar ve daha bir kaç arkadaşları, üstat Nuri Halilin kumandasında hep bir ağızdan bir kaç gazel okumuşlar ve hepsi de bu işte gerçekten büyük bir muvaffakıyet göstermişler. Hattâ okudukları gazellerden biri Suyolcu Şakir Ağanın nehavent, biri de Nikogos Ağanın Hüseynî gazeli imiş!

Kimin olursa olsun, bana orası lâzım değil.. Benim maksadım, Vakıt gazetesinin açmış olduğu bu şarkı müsabakasına acaba ben iştirak edeyim mi, etmiyeyim mi? Etsem ne çıkar sanki? Bir şarkı müsabakasına iştirak etmekle kırk yıllık Nurullah, Türkiyenin başhanendesi olacak değil a.. Hem olmak ta istesem sesim müsait değil, hattâ, iyi hatırlarım, bir defa Adanada iken Ekrem denilen bir arkadaşla birlikte bir gece, portakal bahçelerinin birinde:

"Amman Adanalı, canım Adanalı,,

"Yüzü üstübeçle beyaz badanalı!,,

Türküsünü söyliyecek olmuştuk ta mahallenin çocukları, gece yarısı bizi portakal kabuğu yağmuruna tutmuşlardı. Ne ise bunları geçelim de gelelim yine Vakıt'ın müsabakasına.. İşte ben bu müsabakaya şu şarkı ile iştirak ediyorum:

"Kıyıdan kıyıdan, kıyıdan gel,"
"Ortası çamur yandan gel!"

Hele bu şarkı yağmurlu havalarda ve şehrin kenar semtlerinde Şehir Bandosu ile çalınacak olursa tadına hiç doyum olmaz!

Nurullah Ataç

Temize çeken:
Osman Cemal Kaygılı

Sağlık Bilgileri:

Bronşitin tedavisinde nasıl çalışmalıdır?

Bronşit hükmünü icraya başladıktan sonra hekim tedavisini yapmakla beraber hastanın etrafındakilere de bazı vazifeler düşer. Hekimin vereceği direktifler alınan tedbirlere ilgi gösterilmezse hem tedavi boşuna gider, hem de hastalık var kuvvetile ilerler, alev en ince borulara kadar sirayet eder, teneffüs çok güçleşir, ve büyük tehlikelere yol açar. Zaten böyle ihmalle karşılanan bronşitler ya fena akıbetle neticelenir veya hastalığın yerleşerek müzmin bir şekil almasına sebep olur. Bunlara meydan vermemek için hastalığın ilk günlerinde bütün elden gelen yapılmalıdır. Hekimin tedavisine yardımcı olarak size de düşen işler güç değildir. Çok basit:

Hasta 17—18 derecedeki bir oda, yatakta istirahat etmeli, odanın havası soğuk ve kuru olmamalı, öksürük yapan gıcık azalması ve balgamın kolyaca çıkabilmesi için yatılan odanın havası ratıp olmalıdır. Bu da şöylece temin edilebilir:

Sobanın veya mangalın üzerine su dolu bir kap konur. Bunun tebahhurile veyahut odayı ara sıra % 1 nisbetindeki tuz mahlulile pulverizasyona tabi tutmakla istenilen rutubet temin edilmiş olur.

Göğsün rahatlaşması için göğüs sıcak ve ıslak bezlerle iki saat kadar devam etmek üzere sarılmalı, bunu günde bir kaç defa da tekrarlamalıdır.

Nefes almakta zorluk çekiliyorsa vantuz yani şişe çekme tatbikatı yapmalı, bu güçlük daha ilerlemiş ve tıkanıklık derecesine gitmişse kanlı vantuz sırasına göre de hardal lâpası tatbikatı yapmalıdır. Burada (oksijen) balonlarının kullanılmasını da unutmamalıdır. Bunların hepsi tedavi eden hekimin muvafakat ve malûmatile olmalıdır.

Hastaya verilecek yiyecekler mümkün olduğu kadar hazmi kolay ve sıcak olmalıdır. Soğuk verilmemelidir:

Sıcak süt ve saleple ıhlamur, hatmi, mürver, çay gibi sıcak içkiler vermeli, hastanın terlemesine yardım etmelidir. Fakat terden sonra çamaşır değiştirirken üşümemesine çok dikkat etmelidir.

Bu hastalık kamburlarda göğsün fena teşekkülü hasebile balgam istenildiği gibi harice atılamadığından tehlikeli olabilir. İşte bunun içindir ki göğüslerinde fena teşekkülleri bulunanların da bu hastalığa karşı hassas davranmaları icap eder.

Bu hastalıkta en kuvvetli yrdımcı soğuktur. Bunun için bu hastalığa mukavemet edebilmek için küçük yaştan itibaren karşı alıştırılmış olmak lâzımdır.

Dr. Necaettin Atasagun

Aşk senetleri

Nakleden: M. Acar

Reşit Sadi uşağının uzattığı kartviziti dikkatle tetkik etti, evirdi, çevirdi: "Tanımıyorum, oğlum,, dedi..

Uşak mütemmim izahat veriyordu:

— Orta boylu, serbest bir kadın, sizinle şahsî bir mesele hakkında görüşeceğini söylüyor..

Reşit Sadi bu izahattan da şu mânayı çıkarıyordu:

"Bu her halde bir genç kız olmalı. Muhakkak yaman bir traşçıdır...,,

Reşit Sadi görüşünde isabet ediyordu.. İnsan bilhassa zengin bir fabrikatör olduktan sonra kendisini görmek için bu kadar ısrar edenler muhakkak ki traşçılardır... Fakat bu traşçının bir genç kız olması her halde ehven şeydir.

Reşit Sadi bu fikre sahip olduktan sonra ziyaretçinin içeri alınmasını emretti.

Genç kız yazıhanesinden içeri girerken Reşit Sadi hareketinden memnun görünüyordu..

Genç ziyaretçisi fevkalâde güzeldi. Taze, şeffaf bir teni vardı.. Yanaklarından hayat fışkırıyordu.. Yürüdüğü zaman dansediyor hissini veriyordu..

Reşit Sadinin önüne geldiği zaman onu uzun uzun süzdü.. Maamafih çok güzel gözlere malik olduğu için bu hareketi Reşit Sadiyi sıkmadı. Kabul olunduğundan dolayı memnuniyetini bildirdi, fakat gösterilen yere oturmadı, ayakta durmağı tercih etti..

Sonra çantasını açarak bir kâğıt çıkardı, avucunun üzerine koyarak Reşit Sadiye uzattı:

— Bu sizin imzanız değil mi?

Hakikaten imza Reşit Sadiye aitti:

— Evet, benim imzam!

Genç kız kâğıdı bükerek çantasına yerleştirdi ve sonra bir koltuğa oturdu:

— Eh, şimdi sizinle konuşalım Reşit Sadi Bey, dedi.. Benim, birkaç ay evvel ölmüş olan bir halam vardı. Ondan miras yedim.. Ama merak etmeyin fazla bir şey değil.. Birkaç kuruş ile bir iki eski kanape, koltuk.. Fakat bir çekmecenin dibinde de üç parça kâğıt buldum.. Bu kâğıtların hepsi de Reşit Sadi imzasını taşıyordu.. Reşit Sadi ismi aklımda bir istihfam şeklinde düğümlendi..

Tabiî müstahzarat fabrikatörü Reşit Sadiyi herkes tanır, tabiî ben de tanıyorum.

"Eh, dedim. .Eğer o ise mesele kalmaz...,,

Bunun üzerine malûmat toplamağa başladım.. Halamın eski bir arkadaşı vardı.. Nihayet ısrarlarıma dayanamıyarak:

— Evet, dedi.. Halanın gençliğinde Reşit İsminde bir âşıkı vardı.. Fakir bir talebeydi.. Eğer aldanmıyorsam, eczacılık tahsil ediyordu..

Artık mesele kalmamıştı.. Bu sizdiniz.. Her halde halamı hatırlıyacaksınız.. Çok tuhaf bir ismi vardı.. Düşünün "Müşket,... Misket gibi bir şey.. Muhakkak hatırlamalısınız.

Reşit Sadi hatırlamıştı:

— Müşket mi?.. Diye heyecanını zaptedemedi..

Genç kız memnundu, muvaffak olmuştu:

— Güzel.. Demek hatırladınız.. Fakat öyle zannediyorum ki bu kâğıtlardaki imzalarımızın üzerinde neler yazdığını hatırlamıyorsunuz. Maamafih ben bunları size okuyabilirim. Birinde: "Bir inci gerdanlık ile değişecek senettir,,. Diğerinde: "Şişlide bir apartıman ile değişecek senettir...,, Üçüncüsünde: "Boğaziçinde bir yalı ile değişecek senettir...,, ibareleri yazılı.

Reşit Sadi heyecanını saklayamıyordu. Fakat genç kız gürültüye papuç bırakacak takımından değildi.. Kâğıtları Reşit Sadiye uzatarak:

— Buyurun, tetkik edin, hatırla

(Devamı 10 uncuda)

VAKIT'ın Küçük Hikâyeleri

— VAKIT'ın kitap şeklinde roman tefrikası —

Gorill neslini ıslah maksadile Amerikaya ilim adamı Fransızlar gönderdiler. Bunlardan biri olan profesör Urben bir gorilin yavrusile beraber görülüyor.

zara gördüm. Atlardan ikisi düşmüş, araba devrilmişti. İki tekerleği havada dönüyordu.

Uşaklar, koşumları çözmekle meşguldüler, ve arabadan çıkabilmiş mağrur, alımlı bir kadın kâh ellerini hava kaldırıyor, kâh mendilini gözlerine götürüyordu. Açık kapıdan, şimdi, baygın bir genç kız çıkarıyorlardı. Babam derhal yaşlıca kadına gitti, şapkası elinde, hizletlerini arz için kendini takdim etti. Kadın onu duymuyormuş gibi idi, gözleri uzun boylu, zayıf ve bir sıraya uzatılmış olan genç kızdan başkasını görmüyordu.

Yaklaştım. Genç kız bayılmıştı. Fakat muhakkak ki yaşıyordu. Doktorluktan anlamak iddiası olan babam hemen nabızlarına baktı ve kadını temin etti. Kadın ellerini kavuşturdu, anî bir şükran hareketile gözlerini gök yüzüne kaldırdı ,sonra, zannedersem bazı kimselere mahsus olan sahne tavrını takındı.

Yaşına nisbetle güzel denebilecek bir kadındı. Solgun bir yüzü, uzun bir boyu vardı, siyahlar giymişti. Fakat hali ve duruşu fevkalâde heyecanına rağmen mağrur ve âmirane kalmakta devam ediyordu.

Ona yaklaşırken, ellerini kavuşturarak:

— Kim böyle bir felâkete maruz kalabilir! diye haykırdığını duydum, gayet mühim bir seyahat yapıyordum. Bir saat geç kalsam her şey mahvolacak. Kızım, Allah bilir ne kadar sonra iyileşebilecek.

dafaa için yapılmış fakat şimdi harap bir kule vardı. Ötesinde sarp bir bayır yükseliyordu. Dolu bayırın, karanlıkta, üzerleri sarmaşıklar örtülü kurşunî kayaları beliriyordu.

Uzaklardaki çimenler üzerinde, hafif bir sis tabakası, ufku şeffaf bir örtü ile çiziyor, ve şurada burada, mehtapta hafifçe pırıldayan ırmak görünüyordu.

Bundan daha tatlı, daha teshir edici bir manzara tasavvur edilemez. Biraz evvel aldığım haberler ona bir parça hüzün veriyor idiyse de, hiç bir şey manzaranın müsterih hüviyetini ihlâl edemezdi.

Güzel manzaralara karşı hassas olan babam ve ben, gözlerimize arzolunan bu harikaları susarak seyrediyorduk. Bir kaç adım gerimizde duran iki kadın ise, mehtap hakkında konuşuyorlardı.

Madam Perrodon şişman, oldukça yaşlı ve bütün manasile romantikti. Baba tarafından Alman olan Matmazel Lafonten'in psikoloji ve metafizik iddialar ıvardı ve biraz da mistik olduğundan, ayın bu derecede şiddetle parlayışının, hususî bir ruhî faaliyete delâlet ettiğini söyledi.

Matmazele göre ayın tam olarak görünüşün tesirleri muhtelifti. Ay rüyalara, dedilere, sinirli kimselere tesir eder, maddî sahada fevkalâde nafiz olurdu. Matmazel, bir buhar gemisinde ikinci kaptan olan yeğeninin başına gelen bir macerayı anlattı. Adam, böyle mehtabın tam oldugu bir gece, güver-

Gizli Devlet Adamları

Esrarengiz vazifelerle memleketten memleketle giden meşhur kadınlar ve erkekler, "gayri resmi sefirler,, mahiyetinde çalışıyorlar ve dünya meselelerini yeni bir diplomasi usulile hallediyorlarmış. İngiliz gazetelerinin bu hususta verdiği şayanı dikkat malûmat....

Devletlerin resmen gönderdiği diplomatlardan başka, hususî bazı mümessilleri daha bulunuyor ki, bunu ilk bakışta anlamak mümkün olmıyor.

Bazı İngiliz gazetelerinin son yaptıkları neşriyat, Amerikalı tayyareci Lindbergin de böyle hususî bir vazife almış olduğunu göstermektedir.

Amerikanın en meşhur tayyarecilerinden olan Albay Lindberg, son birkaç sene içinde dünyanın hayli yerlerini gezip tozdu. Her gittiği yerde de bilhassa kendi meşguliyet sahasını alâkadar eden muhitleri dolaştı; tayyareleri, tayyare meydanlarını, motörleri, ve motör fabrikalarını gözden geçirdi.

Tayyareci Lindberg Rusyaya ve Almanyaya da gitti. Onun bu iki rakip memlekete seyahati hakkında yakın vakitlere kadar hiçbir şüphe uyanmış değildi.

Lindberg, Almanya seyahati hakkında Amerika hükûmetine kendi el yazısiyle verdiği raporda şöyle diyordu:

"Almanyanın hava kuvveti, İngiltere'nin deniz kuvveti derecesindedir. İngilizler, deniz kuvvetlerinin üstünlüğü ile nasıl denizlerde hâkim olmuşsa, Almanya da kendi hava kuvvetiyle, havalarda hâkim olabilecek vaziyettedir.,,

Tayyareci Lindberg, Almanyada bulunduğu sırada en büyük Alman nişanı olan "Yıldızlı Haç,, kendisine verilmiştir. Bu nişanı, Hitler namına, kendisine Mareşal Göring takmıştır. Sebebi de Lindbergin "havacılıkta gördüğü mümtaz hizmetleri,, dir.

Bu "Mümtaz hizmetler,, in ne olduğuna dair münakaşalar başgöstermiştir. Bazı gazeteler diyor ki: "Bütün yaptığı, Almanyadan döndükten sonra, Alman hava kuvvetinin, Fransa, İngiltere ve Rusya hava kuvvetlerini hep birden mağlûp edecek derecede yüksek olduğunu söylemekten ibarettir..,

Lindberg, bu yolda beyanatta bulunduktan sonra, Rusya tarafından tezyife uğramıştır. Diğer taraftan Amerika Dahiliye Nazırı Ayks onun Alman nişanını kabul etmesini tenkit etmiştir. Hülâsa karışık bir iş... Fakat bazı cihetlerden mânası gayet vazih.

Evvelâ; kendisine bugünün "Hava Lâvrensi,, adı verilen Lindberg, bir zamandanberi birçok merkezleri dolaşan gayri resmî bir sefir halinde çalışmaktadır.

Resmen Amerika bunu kabul etmiyor. Fakat söylendiğine göre, Lindberg, zahiren Alman taraftarı görünerek ve Alman nişanını da kabul etmek suretiyle bu taraftarlığını isbat ederek, Almanyadan hayli malûmat toplamıştır.

Lindberg, Alman tayyare kuvveti hakkında aldığı malûmatı, Londrada Amerika Sefiri Kenodinin tavsiyesi üzerine doğrudan doğruya İngiliz Başvekili Çemberlayn'e vermiştir.

Söylendiğine göre bu malûmat, Münih konferansı üzerinde de müessir olmuştur.

Böyle gayriresmî sefirler bugünün beynelmilel politikasında mühim roller oynuyorlar.

Hususî görüşmeler, gayri resmî ziyafetlerde bulunan bu nevi hiçbir sıfatı haiz görünmiyen mütehassıslar şayanı dikkat neticeler de elde ediyorlar.

Bunlar arasında eski İngiliz hariciye nazırı müteveffa Sir Osten Çemberlayn'in karısı Ledi Osten Çemberlayn gazeteci Lord Roderner, meşhur Lâvrens, İngiliz Devlet bankası müdürü Montag Norman ve bugünkü Arabistan mütehassısı Gertuok Bel'i sayabiliriz. Bunlar, muhtelif zamanlarda gayri resmî olarak İngiliz diplomasisi için çalışmışlar ve çalışmaktadırlar.

Meselâ bu sene Şubat ayında meşhur İngiliz gazete sahibi Lord Roternar Avustralyaya gidecektir. Zahiren bu gidiş, şahsî sebepler üzerinedir. Fakat esas itibariyle Londra hükûmetince kendisine tahmil edilmiş olan bazı vazifeler görecektir.

Meselâ, muhaceret meselesini baştan başa yeniden tetkik edecek tir. İçerisinde seyahat ettiği büyük Transatlantiğin kendisine mahsus lüks kabinesi, birçok konferansların merkezi olacaktır.

Muhtelif Avustralya limanlarında mümtaz şahsiyetler gelip kendisine fikirlerini söyliyeceklerdir. Bu arada Britanya İmparatorluğu müdafaa meseleleri de düşünülecektir.

Eski İngiliz hariciye nazırı Osten Çemberlayn'in karısı Ledi Çemberlayn de bir zamandanberi gizli diplomatik roller oynamıştır. Ledi Çemberlayn'in başlıca ihtisası, İtalyan meseleleridir.

Meselâ Ingiltere ile İtalya arasında aktedilmiş olan anlaşmayı hazırlayanlardan biri Ledi Osten Çemberlayn'dir. Hiç şüphesiz kendisi bunu itiraf etmiyor, İngiltere hükûmeti de ikrar edecek değildir.

İspanyadan İtalyan gönüllülerinin, geri çekilmesi işini de Ledi Osten Çemberlayn görüşmüştür. Mussolini ile yaptığı hususî mülakatın maksadı bu idi.

Bu arada şimdiye kadar ilân edilmemiş olan diğer gizli hakikat daha vardır ki, o da, Ledi Çemberlayn'in Mussolini ile görüştükten sonra gizlice Franko İspanyasına geçerek Mussolini ile General Franko arasındaki görüşmeyi idare etmiştir.

Ledi Osten Çemberlayn, Franko Ispanyasına gittiği zaman başlıca askerî ve sivil erkân tarafından karşılanmış, sonra General Frankonun karısı Ferrol ile temasa gelmiş, bundan sonra Mussolini askerlerini kısmen geri çekmeğe başlamıştır.

İngiltere Devlet bankası reisi Montag Norman son defa Alman Rayşbank direktörü Dr. Şaht'a iadei ziyaret etmek üzere Berline gittiği zaman, bu seyahatinin hakikî sebebini gazetecilerden muvaffakiyetle saklamıştı.

Fakat avdet ettikten sonra, "Yahudi muhaceret istikrazı,, adı altında verilecek para hakkında İngiltere mali mahafilinin bütün muzmer suallerine cevap getirmiş oldu. İngiltere Devlet bankası direktörünün ziyaretinin sebeplerinden biri bu idi. Fakat daha mühim olan bir diğeri ise, Almanyanın, hususî bazı İngiliz bankalarına olan borçlarına karşı vaziyetini öğrenmekti. Montag Norman bu borçların alınamaması ihtimalinden endişe ediyordu:

Böylece gizli diplomatlık yapanlardan biri de Riket'dir. Ekseriyetle petrol işleriyle meşgul olan bu adama, İngiltere hükûmeti resmî bir sıfat vermediği gibi kendisiyle bir alâkası olduğu nazariyesini de kabul etmez.

Riket'in son işlerinden biri, gizli bir vazife ile Londradan Adisababaya giderek sabık Habeş İmparatoriyle bir milyon Sterlinlik petrol mukavelenamesini müzakere etmek olmuştur.

Meşhur Lâvrensin marifetleri herkesçe malûmdur. Ondan bahsedenler şöyle diyor:

"Lâvrensin yaptıklarını, en yüksek diplomatik mevkilerde bulunan en tecrübeli insanlar yapamaz dı.,,

Lâvrens, gayri resmî işleri muvaffakiyetle görmekte fitrî bir kabiliyete malikti.

Şimdi İngiliz gazetelerfi yeni kadın Lâvrensten bahsetmektedirler. Bu kadın "Çöllerin Diyanası,, "Bağdadın taçsız Kraliçesi,, ve "Gözlerimizin Nuru,, lâkaplariyle tavsif ediliyor. İsmi esas imlâsiyle Zertrude Bell'dir.

Zertrude Bell bugün İngilizlerle Araplar arasında hayatî bir rabıta teşkil etmektedir. İngiltere birçok yalçın şark meselelerini bu kadının gayri resmî faaliyeti ile halletmiştir.

Bu gidişle diplomatlık, bu gayri resmî faaliyete mi düşecektir?

Hastaneler, Şirketler, Müessesat ve Vapurlar İdarelerinin Ehemmiyetle Nazarı Dikkatlerine.

Sipahioğlu HASAN HÜSNÜ BursaPazarı

Battaniye, yatak ve yatak çarşafları, yastıklar ve yorganlar her nevi sofra takımlarının binlerce çeşitlerini Sultanhamam Bursa Pazarı Hasan Hüsnüde görmeden başka yerden almayınız. Telefon 20625

Aşk senetleri

(Baş tarafı 9 uncuda)

yacağınızdan eminim.. Vakalar benim hayalimde olduğu gibi tecessüm etmektedir. Ozaman her ikiniz de genç ve fakirdiniz.. Sevişiyordunuz..

Siz ona: 'Ne yapayım sevgilim maalesef şu anda çok fakirim, sana ne bir güzel yüzük, ne de bir kürk alamıyorum.. Maamafih muhakkak hayatta muvaffak olacağım, fevkalâde fikirlerim var.. Eğer muvaffak olabilirsem o zaman görürsün.. Seni hediyelere garkedeceğim.. Senin için bundan güzel bir şey tasavvur edemiyorum.. Her istediğine malik olacaksın.. Hayır sevgilim bunları hayal sanma, şimdiden emin olabilirsin.. İstikbal hakkında hiç bir endişem yok. O kadar ki daha şimdiden birçok vaitlerde bulunabilir, borçlara girerim..,,

Dediniz ve bu kâğıtlar üzerine: "Apartman için senettir, inci gerdanlık için senettir,, ibarelerini yazarak taahhüt altına girdiniz..

Nasıl hepsi böyle geçmedi mi?.. İnkâr edebilir misiniz?..

Reşit Sadi hayret ediyordu:

— Evet, dedi.. Söylediklerinizi hakikattir..

Gülüyordu.. Hatıralarının canlanması Reşit Sadide acı bir his uyandırmıştı. Fakir bir talebe idi. Kumkapıda bir Ermeni madamdan kiraladığı odada tahsil hayatını tamamlamağa çalışıyordu.. İşte bu fakir odada Muşket'e dünyanın bütün zenginliklerini vaadetmişti.

Kendisine emniyeti vardı. Kana atlerinde yanılmamış, hayatta muvaffak olmuştu. Şimdi fevkalâde zengin bir fabrikatör idi..

Ancak Müşket ile olan arkadaşlığı çoktan sona ermişti. Hâtıraları sıralanınca gözünde eski sevgilisi canlandı. Müşket ne güzel kızdı.. Ceylân gibi gözleri, küçük güzel bir başı vardı..

Eski sevgilisi ile geçmiş hatıralarına gömülmüştü.. Birden sesiyle kendine geldi..

— Ah, ne oluyoruz.. Ben... yor musunuz.. Sözüme ... başlıyacağım.. Size demiş... söylüyordum: Halamın yeğ... risi benim.. Onun borç ve ... ları artık bana aittir.. Bina... artık inci gerdanlığı, Şiş... partımanı, Boğaziçindeki ... na borçlusunuz..

Reşit Sadi gülüyordu.. karşısındaki küçük kızın ... gelecek hali yoktu.. Kaşla... mış, somurtmuş duruyordu.

— Evet beyefendi.. H... alacaklarını hiçbir zaman ... ğe yeltenmedi.. Çünkü si... atlerinize emniyeti yok... âşıkının bir gün gelip de ... fabrikatör Reşit Sadi olac... şünememiş, bunu sizden ... memişti.. Fakat ben görü... ya, hemen her şeyi biliyo... halde...

Reşit Sadi hâlâ gü... Güzel kız artık sinirlenmiş...

— Rica ederim, bu bir ... laşmadır. İmzanız altında ... tur.. İmzanızı da inkâr ed... nuz.. Şu halde şüpheye m... İnci gerdanlığı, apartma... hepsini bana borçlusunuz..

Genç kız sinirlendikçe ... dinin hoşuna gidiyordu.. ... ten yüzüne çıkan kızıllık ... zel yakışıyordu.

— Evet küçük hanım ... liyorum ki, bu hususta ... bir dava açarsanız muha... zanırsınız.. Ancak şunu ... biliyorum ki eğer bunla... Müşket istemiş olsaydı ... lamazdı.. Mesele basit:

Ben maymun iştahlı, ... adamım.. İhtiyar bir ... gerdanlık hediye etme... menfaat temin etmez.. A... selâ bu gerdanlığı sizin ... za takarsam bu bam bir... tir ve her halde mahalle... bir hareket olur. Eğer ... sizinle bu hususta görüş...

Ve, görüştüler.. Uzun... nuştular..

Bu vakadan birkaç za... genç kız inci gerdanlığı... mana, yalıya sahip olmu... kat yalnız bunlar değil... çok, pek çok şeye de ma... tu.. Hattâ bütün bu gü... zenginliklerin yanında de... gibi duran bir de ihtiyar... dı.. Sevmediği, fakat tabi... meğe mecbur olduğu ... âşık...

Bu günler zarfında ... Şişlideki apartımanda ... lığını okşadı, fakat zevk ... mesut olmadı. Her an ... daki yalı emrine âmade ... orada da kendisini bedbah... liyordu. Hiç bir noksanı ... Zengindi, fakat mesut ...

O zaman aşkın hakiki ... duğunu anladı.. Hayatı ... kından, daha vazih bir ... rüyordu. Düşündü:

"Zavallı halam, muhak... bu kadar ruhsuz olduğu... fakat yine de seviyordu... leri çekmecesinde sakla... gün ona ödetmek için di... yır, halam böyle bir şey ... miştir bile.. O bu kâğıtla... okumak, hatıralarını ya... çin saklamıştı.. Bunlar ... birer senet değil, aşk ... idi.,,

Davet

Türk Dili ve Duygusu ... rumundan:

"Türk Dili ve Duygusu ... rumu" 29-1-939 tarihine ... pazar günü saat 14.30 da ... Halkevi konferans salonun... ceği önemli konferansa, ... bütün azlıklar okulları dil... öğretmenlerinin, ibadethane... velli heyetlerinin' kalbi ... sevgisiyle duygulanmış ... vatandaşların ve kendisine ... gösteren Türk gençliğinin ... mesini saygılarla dileriz.

— VAKIT'ın kitap seklinde roman tefrikası —

tede uyumuş. Ayın ışığı yüzüne vuruyormuş. Birdenbire, korkulu bir rüya görerek uyanmış. Fakat yüzü bir tarafa çarpılmış ve hayatının sonuna kadar bir daha düzelememiş.

Matmazel:

— Ay, dedi, bu gece manyetik tesirlerle dolu. Şatonun cephesine bakınız. Pencereler bu gümüş ihtişam altında pırıldıyor. İnsanın âdeta, görünmeyen ellerin esrarengiz misafirler kabul etmek için odaları yakmış olduklarına inanacağı geliyor.

İnsan bazan öyle halet içinde bulunur ki, konuşmak istemez ve başkalarının sözleri kulaklarımıza hoş gelir. Ben de iki kadının sözlerinin ninnisi ile sallanarak ve sessizce manzarayı seyrediyordum. vde,ndueN(cföm dum. Babam, uzun bir sükûttan sonra:

— Bu akşam, dedi, keyfim yok.

Ve Şekspirden şu parçayı, ingilizceyi unutmamak için âdeti veçhile, yüksek sesle okudu:

Hakikaten bilmiyorum, neden bu kadar mahzunum:
Bu, canımı sıkıyor; sizi de sıkıyor;
Fakat mahzunum ne yapayım...

— Alt tarafını, dedi, unuttum. Fakat büyük bir sıkıntıya maruz kalacağımızı hissediyorum. Bu histe zavallı Generalin mektubunun bir dahli olsa gerek.

Bu arahk, yoldan gelen beklenilmedik bir gürül-

tü nazarı dikkatimizi çekti. Bu bir araba ve nal sesleri idi.

Müteharrik köprüye hâkim tepeye bir araba yaklaşıyordu ve birdenbire o taraftan göründü. Evvelâ iki seyis köprüden geçti, peşinden dört atlı bir araba göründü. Arkadan da iki atlı geliyordu.

Görünüşe nazaran, bu, yüksek bir şahsiyete mensup bir araba idi. Alışmadığımız bu manzara derhal merakımızı mucip oldu. Bir kaç dakika sonra alâkamız iki misli artmıştı. Zira, araba daha köprünün ortasını henüz geçmişti ki atlardan biri ürkmüş, korkusu diğerlerine de sirayet etmişti. Araba, bir iki sarsıldı, atlar dörtnala kalktılar, önlerindeki süvarileri devirerek bir bora gibi ve gök gürültüsüne benzer sesler çıkararak yolda ilerlemeğe başladı.

Sahnenin dehşeti, pencereden sarkan bir kadının feryatları ile büsbütün artmıştı.

Korku içinde, babam müstesna, haykırışarak koştuk. Fakat fazla bekelmeğe lüzum kalmamıştı. Şatonun köprüsünün bir tarafında muhteşem bir ıhlamur ağacı, öbür tarafında taş bir istavroz vardı. Atlar bunun önünde öyle anî durdular ki, arabanın bir tekerleği ağaca çarptı.

Ne olacğını bildiğim için başımı çevirdim, ve o anda Madamla Matmazelin seslerini duydum, merakın sevkile gözlerimi açtım. Karmakarışık bir man-

Adalar Sulh Mahkemesinden:
938/121

Büyükada - Cami mahallesi - Nevruz sokak 8 No. lu hanede sakin iken elyevm ikametgâhı meçhul Piresyaya:

Hadiye Görener, Nâşit Görener ile şayian ve müştereken mutasarrıf bulunduğunuz Büyükada Cami mahallesi Nevruz sokak 8 No. lu hanenin gayri kabili taksim olduğundan şuyuunun izalesi zımnında sözü geçen Nâşit ve Hadiye Görenerin taraflarından aleyhinize ikame eyledikleri davanın yapılan duruşması neticesinde:

Mezkûr hanenin kabiliyeti taksimiyesi olmadığından açık arttırma ile satılarak şuyuunun izalesine karar verilmiştir. İşbu ilânın neşri tarihinin ertesi gününden itibaren 15 gün zarfında temyizi dava etmediğiniz takdirde hükmün katiyet kesbedeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (28142)

ZAYİ

1912 yılında Zapyan Rum kız lisesinden aldığım diplomamı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. — *Artenis Vafiyadu.*

Soğukalgınlığı

diyip geçmeyin

Aksırır, aksırır, aksırırsınız;
geçer gibi olurken yeniden geri gelir.

grip böyle başlar!

Vakit geçirmeden grip, soğukalgınlığı ve ağrılara karşı emniyetli ilâç ASPİRİN alınız!

Israrla

BAYER

ASPİRİN

isteyiniz!

Aspirin'in tesirli ve hakiki olduğunu ⊕ markası garanti eder.

Satınalırken dışında ve tabletlerin üstünde ⊕ markasının bulunmasına dikkat ediniz.

Ankara caddesi Orhan bey hanındaca-
deye nazır, yazıhane atelye yapmağa el-
verişli kiralık oda aranıyor. Müracaat.

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. Beheri Li. Kr.	Muhammen B. Tutarı Li. Kr.	% 7,5 teminatı Li. Kr.	Eksiltme Şekli	Eksiltme Saati
Çember raptiye	3000 kilo	—.49	1470.—	110.25	Açık	14
İnce Kınnap	300 „	1.00	300.—	22.50	Pazarlık	14.30

I — Nümunesinin eb'at ve evsafında fakat siyah renkte 3000 kilo çember raptiyesi ile nümunesine uygun olmak üzere "300" kilo ince kınnap hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 27—1—939 tarihine rastlıyan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Nümuneler her gün sözü geçen şubede görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (421)

* * *

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Beheri Kr. S.	Muhammen bedeli Tutarı Lira Krş.	% 15 teminat Lira Krş.
Çul	10214 kilo	6.50	663.91	99.58
Çuval	2700 „	10.50	283.50	42.53
Kaneviçe	2921 „	12.—	350.52	52.58
Kola çuvalı	350 adet	9.—	31.50	4.73
İp	6531 Kg.	13.50	881.68	132.25
Kınnap	4828 „	13.50	651.78	97.77

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı ıskarta sargı ve ipler ayrı ayrı pazarlık usuliyle satılacaktır.

II — Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Artırma, 8—2—939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 de başlamak üzere Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesinde müteşekkil satış komisyonunda yapılacaktır.

VI — Nümuneler her gün sözü geçen şubede görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve satte % 15 teminatları ile yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (444)

* * *

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli Beheri Kr. Santim	Muhammen bedeli Tutarı Li. Kr.	% 7,5 te. Li. Kr.	Teslim mahalli	Eksiltmenin Şekli	Eksiltmenin Saati
Benzin	40000 kilo	20,80	8320.—	624.—	Kabataş A.	Kapalı	15.—
Motörin	25000 „	7.—	6650.—	498.75	„ ve Cibali	„	15.30
„	24000 „	7.—	1680.	126.—	İzmir Fab.	Açık	16.—

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 40.000 kilo benzin, İstanbul teşkilâtımız için 25.000 kilo ve İzmir fabrikamız için de 24.000 kilo motörin şartnameleri mucibince ayrı ayrı hizalarında yazılı usullerle satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

3 — Eksiltme 6—2—939 tarihine rastlıyan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — Kapalı eksiltmeye girmek isteyenlerin mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları ihale saatlerinden birer saat evveline kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi açık eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin ve münakasa için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte komisyona gelmeleri ilân olunur. (420)

* * *

I — İdaremizin Karaağaç Barut Deposunda şartname ve projesi mucibince yeniden yaptırılacak ahşap iskele inşaatı açık eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli (2856.61) lira ve muvakkat teminatı (214.25) liradır.

III — Eksiltme 30—1—939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 15 kuruş bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaiki İnhisarlar İnşaat şubesine ibraz ederek fennî ehliyet ve eksiltmeye iştirak vesikası almaları lâzımdır.

VI — İstekliler kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve % 7.5 güvenme paralariyle birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (253)

* * *

I — Şartnamesi mucibince maateferrüat bir adet buhar kazanı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli sif İstanbul 12500 lira ve muvakkat teminatı 937.50 liradır.

III — Eksiltme 14—3—939 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye girmek isteyen firmalar münakasa tarihinden nihayet bir hafta evveline kadar fiatsız tekliflerini İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın bir vesikayı eksiltme gününden bir gün evveline kadar almaları lâzımdır.

VI — Eksiltmeye girmek isteyenlerin teklif mektubunu, kanunî vesaik % 7,5 güvenme parası veya banka teminat mektubunu ve münakasaya iştirak vesikasını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme günü en geç saat 14 e kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur. (591)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Aşağıda cins ve miktarı yazılı melbusat ve techizat levazımı hizalarında gösterilen gün ve saatte eksiltmeye konularak satın alınacaktır.

2 — Tahmin bedelleri işaretli olan bu eşyaya ait hizalarında gösterilen bedel ile veya parasız olarak komisyondan alınabilir.

3 — Eksiltmesine girmek istiyenlerin kapalı zarf eksiltmesi için ilk teminat banka mektubu veya vezne makbuzunu muhtevi teklif mektuplarını en geç eksiltme vaktinden bir saat evvel komisyona vermiş olmaları açık eksiltmeye ait olanlar da bu vesika ve teminatı belli saatte komisyona vermiş olmaları. (183)

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli Kuruş	İlk teminat lira kuruş	şartname bedeli kuruş	eksiltme usulü	eksiltme tarihi gün ve saati
1 — Kışlık elbelik kumaş	62000 metre	250 metresi	9000 00	775	Kapalı zarf	27 - 1 - 39 cuma 10
2 — Battaniye	4500 adet	850 tanesi	2868 75	192	„ „	„ „ 15
3 — Altlı üstlü demonyalı karyola	1000) çift 2000) tek	2000 çifti	1500 00	parasız	„ „	28 - 1 - 39 cumartesi saat 10
4 — Hayvan Vekilinesi	400 tane	1050 tanesi	315 00	„ „	Açık eksiltme	30 - 1 - 39 pazartesi saat 10
5 — Hayvan vekilinesi	800 tane	1050 tanesi	630 00	„ „	Kapalı zarf	30 - 1 - 39 pazartesi saat 14
6 — Kilim	6500 tane	350 tanesi	1707 00	„ „	„ „	6 - 2 - 39 pazartesi saat 10
7 — Yazlık elbelik kumaş	150,000 metre	55 metresi	5375 00	413	„ „	saat 15 de

Dr. Irfan Kayra

RÖNTGEN MÜTEHASSISI

Türbe, Bozkurd Kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 21 / 1 / 1939 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Kasa:			*Sermaye*		15.000.000,—
Altın safi kilogram 17 159 898	24.136.769,32		*İhtiyat akçesi:*		
Banknot	20.510.586,—		Adi ve fevkalâde	2.712.231,11	
Ufaklık	1.291.728,30	45.939.083,62	Hususi	6.000.000,—	8.712.231,11
Dahildeki Muhabirler:			*Tedavüldeki Banknotlar:*		
Türk lirası	519.084,92	519.084,92	Deruhte edilen evrakı naktiye	158.748.563,—	
Hariçteki Muhabirler:			Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	16.004.121,—	
Altın: safi kilogram 9 054 614	12.736.038,33		Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	142.744.442,—	
Altına tahvili kabil serbest dövizler	6.150,98		Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000,—	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	9.117.410,57	21.859.599,87	Reeskont mukabili ilâveten teda. vazed.	43.000.000,—	204.744.442,—
Hazine tahvilleri:					20.749.169,20
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—		*Türk lirası Mevduatı*		
Kanunun 6-8 maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	16.004.121,—	142.744.442,—	*Döviz Taahhüdatı:*		
Senedat cüzdanı:			Altına tahvili kabil dövizler	3.152,71	
Hazine bonoları			Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	22.717.804,68	22.720.957,39
Ticarî senetler	83.402.953,—	83.402.953,—	Muhtelif		69.168.836,83
Esham ve tahvilât cüzdanı:					
A) Deruhte edilen evrakı nakliyenin karşılığı esham ve tahvilât itibarî kıymetle	40.917.688,39				
B) Serbest esham ve tahvilât:	7.543.044,27	48.460.732,66			
Avanslar:					
Hazineye kısa vadeli avans					
Altın ve döviz üzerine	143.553,13	8.041.430,88			
Tahvilât üzerine	7.897.877,75	4.500.000,—			
Hissedarlar		12.628.312,60			
Muhtelif					368.095.639,56
Yekûn		368.095.639,56			

1 Teşrinisani 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 5

Dr. Necaettin Atasagun

Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. (Telefon: 23953)

Dr. Hafız Cemal

Dahilive mütehassısı.
Istanbul Divanyolu.
No. 104, Tel: 22598

Tungsram

KRİPTON

Lâmbası

fiatının bir kaç mislini
fevkalâde ışığıyla öder

KRİPTON gazile doldurulmuş olan bu harikulâde lâmbaların emsalsiz ziyası vardır.

Tenviratınızı yeni TUNGSRAM KRİPTON lâmbaları kullanmak suretile asrileştiriniz.

TUNGSRAM

KRİPTON

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA - İZMİR

... ve şüphesiz hepsinden tesirli teneke kutularda

ALGOPAN

Gribi, nezleyi, Romatizmayı, diş ve baş ağrılarını hemen geçiren yegâne kaşelerdir. Madeni kutularda olduğundan tesiri ve terkibi sabittir. İsmine ve markasına lûtfen dikkat. Her eczanede teklik kutusu 7,5 kuruştur.

İst. Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kıymeti	Pey parası
Lira Krş.	Lira Krş.
573 70	43 03

Mercan Dayahatun mahallesi Çakmakçılar yokuşu Büyük yeni Han ikinci katta 47 No. lu odanın tamamı on beş gün müddetle satılmak üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır.

İhalesi 30—1—1939 pazartesi günü saat 14 de icra edileceğinden taliplerin Çemberlitaşta Vakıflar Başmüdürlüğü mahlûl kalemine müracaatları. (284)

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bayan Emine Muzafferin 6557 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı 2800 liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icap eden Kuzguncukta Nakkaş sokağında eski 6 mü. yeni 14/1 No. lu bahçe ve ahırı olan ahşap bir köşkün tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 228 lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri, vakıf icaresi, taviz tutarı, tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 25—1—939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 14—3—939 salı günü Cağaloğlunda kâin sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihalesi yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihn alınması icap eden gayrimenkul mükellefiyeti ile sabdık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 31—3—939 tarihine müsadif cuma günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır.

Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillelerile sabit olmıyan alâkadarlar irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/252 dosy numarasile sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

* * *

DİKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek fekkü etmek isteyenlere tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık göstermektedir. (571)

İstanbul Beşinci İcra memurluğundan:

938/685

Satılmasına karar verilen muhtelif cins lokanta eşyasının birinci açık arttırması 6—2—939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te ve ikinci açık arttırması 13—2—939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Hocapaşada Ankara caddesinde [illegible] numaralı dükkânın önünde icra edileceğinden talip olanların [illegible] terilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (V. P. 2948)

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Dördüncü keşide: 11 Şubat 939 dadır.

Büyük ikramiye 50,000 liradır

Bundan başka: 15 bin, 12 bin, 10 bin liralık iki ikramiyelerle (20 bin ve 10 bin) liralık iki mükâfat vardır...

Bu tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bah tiyarları arasına girmiş olmanuz...

Yavuz Sezen

Diplom Terzi

Hakikî tek kostümlük İngiliz kumaşlarımız gelmiştir. — *113 Beyoğlu Parmakkapı Gayret Apt. Türk Foto Evi üstünde.*

GÖZ HEKİMİ

Dr. Murad Rami Aydı

Taksim — Talimhane, başı caddesi No. 10 Ürfa [illegible] Tel: 41

SAHİBİ : ASIM US

Neşriyat Müdürü: *R. Ahmet Sevengil*

Basıldığı yer: VAKIT Matbaası

Osmanlı Bankasında

Kurban bayramı münasebetile Osmanlı Bankasının Galata merkezile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri 1-2-3-4 İkincikânun 1939 ve 1-2-3-4 günleri kapalı bulunacaktır.